"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 51 — 1930 | Lauantaina, maalisk. 1 p:nä — Sat., March 1 | XIV Vuosik. — Vol. XIV

TYÖTTÖMIEN TOIMINTA PORT ARTHURISSA ON VERRATTAIN VILKASTA

500 jäsentä työttömien järjestössä

MAALISKUUN 6 PÄIVÄÄ VALMISTELLAAN

(Sähkösanoma Vapaudelle)

PORT ARTHUR, Ont., helmik. 28. Kaksoikaupunkien työttömien järjestössä on noin 500 jäsentä, jotka kokoontuvat kokouksiinsa Port Arthurissa, Fort Williamissa ja Westfortissa joka toinen päivä.

Uuteen ohjelmaan, jonka työttömät ja työväen järjestöjen konferenssi ovat hyväksyneet, sisältää m. m. seuraavat vaatimukset:

Työtä tahi palkkaa kaikille union taksojen mukaan; hallituksen toimesta pantava käyntiin tässä piirissä seisauksissa olevat teollisuudet, kuten paperitehtaita ja elevaattoreita y.m.; yleisten töiden käyntiinpaneminen; lapsityön poistaminen; työttömien vakuutuksen toteuttaminen työnantajain kustannuksella, vakuutuksen hallinta on jätettävä työläisille; sellaiset määrärahat, joita käytetään asevarustuksiin, milliisin y.m. siirrettävä työttömien avustamiseen; Neuvostoliiton tunnustaminen ja kauppasuhteiden aloittaminen sen kanssa; tasa-arvoinen töiden jakaminen työläisten kesken jokaisessa teollisuudessa ja työpajassa; seitsemän tuntisen työpäivän ja viisipäiväisen työviikon toteuttaminen jne.

Ensi maanantaina on työttömien kokous Fort Williamissa Ukrainian Labor Templessä kello 3 ip. Port Arthurissa on työttömien kokous Workers haalissa tiistaina kello 3 ip. Järjestelyt mielenosoituksia varten alkavat joukkokokouksilla maalisk. 6 pnä samoissa haaleissa kello 2 ip. ja kulkueet tapahtuvat myöhemmin tunnusten kanssa, joissa kutsutaan työssä olevat työläiset osoittamaan solidarisuutensa lakkoilemalla.

Farmarit kannattavat syntyväisyyden kontrollia

SASKATOON, Sask., helmik. 28. — United Farmers of Canada, Saskatchewanin järjestö, täällä pitämässään konventsionissa on päättänyt asettua voimakkaasti kannattamaan syntyväisyyden kontrollia taloudellisista syistä. Tämä päätös on tehokkain syntyväisyyden kontrollia puoltava julkilausuma, mitä mikään maakunnallinen farmarien järjestö on milloinkaan hyväksynyt.

Järjestö päätti kääntyä Dominion hallituksen puoleen, pyytäen sitä esittämän lainsäädäntöä, jolla laillistettaisiin syntyväisyyden kontrollia edistävien ehkäisykeinojen käyttäminen.

Hurmevaaran karkoitus Ruotsissa

TUKHOLMA, helmik. 27. — Täällä karkoitettavaksi määrätyn Herman Hurmevaaran kerrotaan, joku aika sitten jättäneen oikeusministeriöön lausuntonsa poliisipäällikkö Hallgrenin viimekuun lopulla antaman promemorian johdosta. Poliisipäällikön promemoriassa väitetään, että ne kirjeluonnokset, jotka tavattiin Neuvostoliiton alamaisen, sittemmin karkoitetun, Purmanin matkalaukusta hänet pidättäessä, koskevat Hurmevaaran toimintaa Ruotsissa. Lausunnossaan Hurmevaara selittää, etteivät mitkään matkalaukusta takavarikoidut kirjelmät ole hänen laatimiaan. Hän väittää edelleen, ettei hän ole välittänyt mitään tiedonantoja Mannerin ja Suomen kommunistisen puolueen keskuskomitean välillä.

Hurmevaara esittää, että mitkään mainitussa poliisipäällikön lausunnossa mainitut syyt eivät oikeuta hänen karkoittamistaan Ruotsista sitä syystä, etteivät ne vastaa todellisuutta.

Tapaturmat Englannin teollisuudessa

LONTOO. — Englannin kommunistisen puolueen lehti "Daily Workers" julkaisee tilastotietoja onnettomuustapauksista ja tapaturmista itsemällä Englannin teollisuusalalla. V. 1927 kuoli tuotantoprosessissa tapahtuneissa tapaturmissa [illegible]67 henkilöä ja haavoittui 455,852 henkilöä. V. 1928 kuoli 2,735 ja haavoittui 451,485 työläistä. Huomattava osa onnettomuustapauksista ovat olleet välittömiä seurauksia kapitalistisesta järkiperäistyttämisestä.

Englantilaisia hiiliä Canadaan

LONTOO, Eng., helmik. 27. — Eilisessä parlamentin istunnossa vaadittiin Thomasin vastaamaan, mitä niillä viidellä Canadan kauppaa varten rakennetulla laivalla tullaan tekemään, josko niitä ollenkaan tarvitaan. Thomas vastasi, että niin pian kuin St. Lawrenre joki aukee liikenteelle, lähetetään Canadaan 40,000 tonnia pehmeätä hiiltä.

Thomas ei sanonut saaneensa B. Columbian pääministeriltä tietoa siirtolaisten sinne kuljettamismahdollisuuksista, joten hän kieltäytyi siitä kysymyksestä enempää keskustelemasta.

Kiina yrittää vehkeillä Neuvostoliittoa vastaan

Nankingin hallitus väittää edustajansa ylittäneen valtuutensa

SHANGHAI. — Reuterin tietotoimiston ilmoituksen mukaan on Nankingin hallituksen ulkoministeriö julkaissut äskettäin Itä-Kiinan rautatietä koskevasta kysymyksestä seuraavasisältöisen ilmoituksen:

"Kansallinen hallitus valtuutti Tsaijunshenin aloittamaan ennakkoneuvottelut Simanovskin kanssa Itä-Kiinan rautatietä koskeneesta konfliktista aiheutuneiden kysymysten sovittamiseksi ja käsittelemään kysymystä virallisen konferenssin työjärjestyksestä. Joulukuun 22 päivänä allekirjoittivat Neuvostoliiton ja Kiinan edustajat Habarovskissa pöytäkirjan konfliktin likvidoimistarkoituksessa. Kuitenkin pöytäkirja, Itä-Kiinan konfliktia sellaisenaan koskevien kysymysten sovittamisen ohella sisältää myöskin muutamia yleisluontoisia ehdotuksia, jotka koskevat kahden maan välisiä suhteita ja joiden käsittelemiseen ei Kiinan edustajalla ollut valtuuksia. Nämä kysymykset olivat ulkopuolella hänelle annettujen ohjeiden ja näinollen Kiinan edustaja ylitti valtuutensa.

Kansainvälisen tavan mukaan on vastaavien hallituksien hyväksyttävä tahi artifioitava sopimus, joka on solmittu kahden maan edustajien välillä. Mikäli koskee Itä-Kiinan rautatien konfliktia sellaisenaan koskevien kysymysten ratkaisua, jonka pöytäkirja sisälsi, niin ne on jo täytetty. Sen mukaisesti on kaikki vangitut henkilöt vapautettu, Itä-Kiinan rautatien uusi johtaja ja johtajan apulainen on nimitetty ja normaalinen rautatieliikenne on palautettu.

Pyrkien sovittamaan lopullisesti rautatietä koskevan kysymyksen, on Kiinan tasavallan kansallinen hallitus valmis lähettämään edustajansa viralliseen konferenssiin, jonka pitäisi kokoontua Moskovassa, ratkaisemaan yksinomaan kysymyksiä, jotka koskevat tilanteen täydellistä säännöstelemistä Itä-Kiinan rautatiellä. Jos neuvostohallitus katsoo tarpeelliseksi käydä neuvotteluja kansallisen hallituksen kanssa yleisluontoisista kysymyksistä, jotka koskevat kahden maan välistä kaupankäyntiä tahi muita kysymyksiä ja lähettää tässä tarkoituksessa edustajansa Kiinaan, niin kansallinen hallitus on valmis ryhtymään neuvotteluihin osoitetun edustajan kanssa."

POIKANEN OLLUT 24 VUOROKAUTTA TUNNOTTOMANA

Ukiah, Cal., helmik. 28. — Jack Harvey, 14 vuotias poika, on ollut tiedottomassa tilassa helmik. 4 päivästä lähtien, jolloin automobiili ajoi pojan polkupyörään ja heitti hänet kovaan sementtikäytävään.

Tämä tiedottomuustila pitää lääkärit neuvottomina, sillä kolmannesta päivästä lähtien onnettomuuden jälkeen on pojan ruumiinlämpö ollut normaali, eivätkä he löydä mitään sellaista vammaa, mistä tilanne aiheutuisi. Poikaa on pidetty hengissä nestemäisten ruokien avulla.

Eskimot eivät ymmärtäneet lentokonetta

OTTAWA, helmik. 28. — Chesterfieldissä olevan ratsastavanpoliisin raportissa kerrotaan, että siellä olevissa eskimoissa herätti ensimäisen lentokoneen näkeminen ääretöntä kauhua. Eskimot arvelivat ensin että "enkeli taivaan" tulee ilmoittamaan maailman lopusta. Asukkaat pakenivat kauhuissaan asuntoihinsa, peittäen päänsä makuuvaatteisiinsa; toiset taasen ajattelivat sen olevan suunnattoman suuren linnun ja tahtoivat ampua sitä. Hämminki ja säikähdys vaimeni lopulta, kun lentokone laskeutui rauhallisesti maahan, yrittämättä siepata ketään.

Ranskassa toimii valkoryssien sotakoulu

PARIISI, helmik. 27. — Äskettäin kirjoitti kommunistipuolueen äänenkannattaja "Humanite", että Pariisissa toimii valkoryssien korkein, entisen tsaarin kenraalin Golovinin johtama sotakoulu. Koulussa kerrotaan olevan 50 ryhmää, joissa yhteensä 500 valkoryssäläistä upseerikokelasta. Koulussa toimivat opettajina myöskin ranskalaiset upseerit. "Humanite" tulee sellaiseen johtopäätökseen, että Pariisissa toimii valkoryssien päämaja, ja ranskalaiset upseerit, päämiehenään äskettäin Ranskan yleisesikunnan päälliköksi nimitetty kenraali Veigan, suojelevat heitä.

Pakollista vehnäkaupan säännöstelyä kannatetaan

Farmarit vaativat lakia myyntimonopoolien luovuttamisesta renkaille

SASKATOON, Sask., helmik. 27. — Monta tuntia kestäneen väittelyn jälkeen hyväksyttiin Canadan yhdistyneiden farmarien Saskatchewanin järjestön kokouksessa johtokunnan esittämä päätöslauselma, koskien pakollista tuotteiden myyntiä maakunnan osuustoimintarenkaiden (Pool) kautta.

Päätöslauselmassa määrätään U. F. C:n johtokunnan toimimaan eri renkaiden johtokuntien kanssa siihen suuntaan, että maakunnan lakikirjaan saataisiin laki "Primary Products Act", minkä kautta jonkin tuotantolajin tuottajat voivat hankkia yksinoikeuden sen lajin tuotteiden myyntiin. Päätöslauselma hyväksyttiin melkein yksimielisesti, ainoastaan kolme ääntä annettiin vastaan.

Päätöslauselman mukaan voi 2|3 osaa jonkin lajin tuottajista esittää hallitukselle asetettavaksi tuottajien yleisäänestyksellä määrättäväksi, josko he haluavat pakollista myyntirengasta. Jos 2|3 osaa äänimäärästä annettaisiin ehdotuksen puolesta, niin silloin se astuisi voimaan yllämainitun lakiesityksen mukaan.

Vaikka päätöslauselmassa ei mainita erikseen mitään erikoista tuotantolajia, niin se sovellutettaisiin kaikkein ensimäisenä vehnän tuotantoon, niin että kaikki vehnä olisi myytävä renkaan kautta. Jos tämä astuisi voimaan niin 60 prosenttia Canadan vehnästä kulkisi Saskatchewanin vehnärenkaan kautta.

Salaliittoja ranskalaisessa Indo-Kiinassa

LONTOO, helmik. 28. — Ranskalaisessa Indo-Kiinassa ilmoitetaan jälleen paljastetun salaliiton hallitusta vastaan. Siihen on sekaantunut Khalamin piirin hallinnon hoitaja, joka on vangittu yhdessä 26:n muun henkilön kanssa. Viranomaiset selittävät löytäneensä salaisia asekätköjä.

Työttömille ei sallita edes puhua

PITTSBURG, Pa., helmik. 27. — Kommunistisen puolueen piiriorganiseeraaja toveri Pat Devine vangittiin täällä eilen "poliisin vastustamisesta". Hänellä oli tarkoitus puhua työttömien kokouksessa, joka oli määrä pitää Walton-haalilla. Poliisit nappasivat hänet ennenkuin hän ehti edes mitään puhuakaan. — Eiköhän tuollainen haiskahda jo ihmisten lausumattomienkin ajatusten sensuroimiselta?

Kamala onnettomuus terästehtaassa

MOSKOVA, helmik. 28. — Dniepropetrovskin suurimmassa teräsmyllyssä tukehtui tänään yhdeksän työläistä, kun myrkkykaasu levisi äkkiä heidän osastolleen.

TYÖTTÖMYYS SYNNYTTÄÄ EPÄTOIVOA

Työtön perhe lähtee vaeltamaan

TORONTO, helmik. 28. — Tultuaan Calgarysta Torontoon perheineen helmikuun alkupäivinä, on T. M. Sheppard, 30 vuotias, tullut kokemaan, ettei suurkaupungissa ole minkäänlaista mahdollisuutta saada työtä. Perheen asunnon vuokra on maksettu ensi torstaihin, jolloin heidän on poistuttava siitä, sillä yhtään ei ole rahaa. Sheppard on päättänyt lähteä vaimonsa ja kahden pienen lapsensa kanssa kävelemään takaisin Calgaryyn, vetäen kärryillä lapsia perässään. Hän suunnittelee täten päästävän eteenpäin 20 mailia päivässä, paitsi jos välillä saa työtä farmareilta, on hän työssä joitain päiviä. Tämä on ainoa keino, päästä takaisin lännelle, sillä rahaa ei ole yhtään, työstä ei ole pienintäkään toivoa ja perheen kanssa ei voi edes tarttua "ripoihinkaan". Sheppard on sotaveteraani ja entinen Toronton asukas.

Tällaiseen yritykseen ei kukaan perheen isä ryhdy, jos ei olisi äärimmäisen epätoivoinen asema edessä!

Vehnärenkaita avustetaan lainatakuilla

Aavikkomaakunnat turvautuvat hätätilalainsäädäntöön

WINNIPEG, Man., helmik. 28. — Eilen esitettiin laisäädäntöalotteita vehnärenkaan avustamiseksi maakuntahallitusten takauksilla Manitoban, Saskatchewanin ja Albertan maakunnan lainlaatijakunnalle.

Näissä lakiehdotuksissa menevät maakuntahallitukset takaukseen niistä etumaksuista, joita pankit ovat lainaneet vehnärenkaille. Manitobassa suoritettiin lain ensimäinen lukeminen, Saskatchewanissa hyväksyi lainlaatijakunta sen nopeasti kaikissa käsittelyissä ja Albertassa suoritettiin myös ensimäinen lukeminen.

Laissa annetaan maakuntien varakuvernööreille oikeus antaa takauksia kaikille seitsemälle pankille, jotka lainaavat rahaa vehnärenkaille ja hallitukset valtuutetaan maksamaan pankeille sellaisia summia, jotka mahdollisesti koituisivat sopimuksesta. Takauksessa on varattu, että pankit eivät pakoita myymään vehnärenkaiden vehnää ylläpitääkseen hallussaan olevaa vakuutta, joka on 15 prosenttia yli renkaille myönnetyn lainamäärän. Varakuvernöörit valtuutetaan ottamaan renkailta vastaan sellaisia vakuuksia, jotka korvaisivat niitä sitoumuksia, mihin hallitukset menevät renkaiden puolesta.

Pääministeri Brackenin esittäessä lakiehdotusta Manitoban lainlaatijakunnalle selitti, että takaukset tulevat koskemaan lainoja, joita renkaat ovat tähän mennessä saaneet tahi tulevat saamaan ennen elok. 1 päivää 1930. Mainitaan että myymätön osa viime vuoden sadosta ylittää 50 prosentilla tätä vastaan annetut lainat.

Keuhkotaudin parannusyritykset

CHICAGO, Ill., helmik. 28. — Illinoisin yliopiston lääketieteen tutkijat ilmoittavat saaneensa selviä todisteita siitä, että calciumilla, eli kalkilla, on hyvin huomattava merkitys tuberkuloosia sairastavien potilaiden paranemiseen.

Trit William Paterson ja Samuel Levinson, jotka ovat viimeisten kolmen vuoden aikana tutkineet yli 100 potilasta Chicagon tuberkuloosisairaalassa, selittävät opinnollisten huomioiden calciumin suhteen osottautuneen oikeiksi. Nopeammasti taudin uhreina sortuneiden veressä on huomattu olevan 20 prosenttia vähemmän calciumia kuin niiden veressä, joilla on ollut suurempi vastustuskyky.

Valta kapinallisille Domingossa

SANTO DOMINGO, Domingon tasavalta, helmik. 28. — Vallankumouksellisten johtajat ja hallituksen virkailijat ovat monen tunnin neuvottelun jälkeen tehneet vallankumouksellisten joukkojen vaatimusten mukaisen sovinnon.

Kapinallisten johtaja Rafael Estrella Urena nimitettiin tänään iltapäivällä väliaikaiseksi presidentiksi.

Kumoustilanne Domingossa ennallaan

Brittiläinen risteilijä matkalla

SANTO DOMINGO, Domingon tasavalta, helmik. 28. — Vallankumouksellisten johtaja kenraali Rafael Estrella Urena saapui tänään kaupunkiin ja vaati kapinallisten kärsimien vääryyksien korjaamista ja sovittamista.

Urena, joka oli ennen vallankumouksellisten joukkoon yhtymistään täällä toimiva lakimies, saapui yön aikana vallankumouksellisten suojapaikasta Santiagosta, ottaakseen haltuunsa valloitetun pääkaupungin. Hajanaisia ampumisia sattui kaiken yötä, mutta mitään verenvuodatuksia ei ilmennyt vallankumouksellisten eikä hallituksen joukkojen taholta, vaan näiden sanotaan suhtautuneen ystävällisesti "vallananastajiin."

Washington, D. C., helmik. 28. — Valtiovirastoon saapui eilen "epätyydyttäviä tietoja" Domingon kapinasta. Mutta hallituksen virkailijoiden ja vallankumouksellisten, sanotaan yrittävän päästä sovinnolliseen suhteeseen.

St. Thomas, Virgin Islands, helmik. 28. — Brittiläinen risteilijä "Wistria" poikkesi täällä hiiliä ottamassa ja kiireen kaupalla lähti Domingoa kohden siellä puhjenneen kapinan vuoksi.

Paljon "raakkeja" englantilaisissa siirtolaisissa

6,945:lta kielletty matkustuslupa lääkärintarkastuksessa

LONTOO, Eng., helmik. 28. — Alahuoneessa oli keskusteltavana mikä on se lääketieteellinen mallikelpoisuus, jota vaaditaan Canadaan pyrkiviltä. Kysymys johtui Dominioiden viraston puolesta esitetystä raportista, missä ilmeni, että sen jälkeen kun lääketieteellisiä vaatimuksia ruvettiin kiristämään, on kaikkiaan hyljätty 6,945 henkilöä kelpaamattomina siirtolaisina.

Viime vuoden aikana on hyljätty 1,289, ja 9,523 henkilöä on luokiteltu epätyydyttäviksi, vaikkakaan heiltä ei ole suoraan kielletty siirtolaisuuslupaa. Viimeksi mainitusta summasta myönnettiin lopullisetsi lupa 4,336:lle henkilölle, kun canadalaiset siirtolaisvirkailijat saivat vakuuden siitä, että kaikki järjestelyt heidän asuttamisensa suhteen olivat tyydyttävät.

MacDonaldin hallitus sai täpärän voiton

Hiililakikäsittelyssä sai vain yhdeksän äänen enemmistön

LONTOO, helmik. 27. — MacDonaldin hallitus myöhään tänään selviytyi voittajana eräästä parlamentaarisesta kahakasta, saaden niukan yhdeksän äänen enemmistön, kun oli äänestettävä liberaalioppositionin tekemä muutosehdotus käsiteltävänä olevaan hiililakiin.

Jos hallitus olisi kaatunut, olisi syntynyt sangen sekava tilanne m.m. imperialistien laivastokonferenssissa, joka on jo joutunut pulaan Ranskassa sattuneen kahden hallituskeikauksen johdosta. Mac Donaldin hallituksen puolesta annettiin 280 ääntä ja vastaan 271. Useat liberaalit pidättyivät äänestämästä, osan kannattaessa hallitusta.

Hiililaki on muuten parlamenttikäsittelyssä kadottanut niitäkin vähäisiä etuisuuksia, joiden nojalla värvättiin kaivostyöläisten liitto kannattamaan mainittua esitystä. M.m. on hallituksen täytynyt harjoittaa poliittista sirkustemppuilua tekemällä liberaaleille myönnytyksiä hiilen markkinoimiskysymyksessä.

Vankila on aina luokkataistelijan edessä

PRAHA, Tshekkoslovakia, helmik. 28. — Kommunistisen nuorisoliiton Prahan piirin sihteeri Löwy on tuomittu kolmeksi kuukaudeksi vankilaan syystä, että hän oli "vastustanut poliisia heidän virkatehtävissään", tapahtuen tämä Karolinentalin sotilaksasarmeilla toimeenpannun mielenosoituksen yhteydessä. Löwy vapautui äskettäin vankilasta, kärsittyään neljän vuoden tuomion.

Canadalaisia boikoteerataan Detroitissa

Eroitetaan yleisistä töistä

WINDSOR, Ont., helmik. 28. — Detroitin valtuuston hyväksymän päätöslauselman mukaan menettää n. 100—150 rajakaupunkien työläistä Detroitin puolella olevat työpaikkansa. Nämä työläiset ovat kaupungin töissä, suurin osa mekanikkoina. Valtuustolle esitetyn raportin mukaan on kaupungin töissä 748 ulkomaalaista, suurin osa yleisten töiden osastolla. Yleisten töiden ylivalvoja selitti että suurin osa, ainakin kaksikolmatta osaa näistä työläisistä, ovat hakeneet jo ensimäiset kansalaispaperinsa. Päätöslauselman esittäjä, Ewald on tiilimuurarien union johtaja ja ehdotuksen kannattaja, Walters, on itse entinen canadalainen, joka muutama vuosi sitten pääsi kansalaiseksi.

VALLANKUMOUS UHKAA KUKISTAA ESPANJAN KUNINGASHUONEEN

"Alas kuningas-" — "Kuolema kuninkaalle-" huutavat väkijoukot

TASAVALTALAISTA KUOHUNTAA MADRIDISSA

MADRID, Espanja, helmik. 28. — Tänään lakaisi Espanjan pääkaupunkia tasavaltalaisen ja monarkiavastaisen kuohunnan ja mielenosoitusten aalto sen jälkeen, kun entinen pääministeri Jose Antonio Sanchez Guerra julkisessa puheessaan sanoi, ettei hän tule koskaan palvelemaan nykyistä kuningasta. Guerra on Riveran diktatuurin leppymätön vastustaja.

Tuhannet kuningasvastaisen vihan valtaamat ihmiset vyöryivät mielenosoituksissa kaduilla, taistellen poliisia vastaan, jotka koettivat riistää heiltä punaiset tunnukset ja estää huudot: "Alas kuningas" ja "Kuolema kuninkaalle"!

Julkiset kokoukset ja puheet kielletty

Uusi pääministeri Damaso Berenguer on antanut ukaasin, että tästä lähtien kielletään kaikki julkiset poliittiset puheet, kokoukset ja mielenosoitukset. Valtiollista tilannetta pidetään erittäin kriitillisenä. Tasavaltalainen kumouksellinen mieliala on aivan yleinen maassa. Berenguerin hallitus, joka nousi valtaan Riveran tultua pakoitetuksi eroamaan oli luvannut toteuttaa perustuslaillisen reformin, mutta kuohunnan lisääntyessä on senkin täytynyt turvautua väkivaltaisiin toimenpiteisiin väkijoukkojen kurissapitämiseksi.

Santarmit hyökkäävät paljastetuin miekoin

Ulkopuolella teatterin, jossa ent. pääministeri Guerra puhui, kokoontui tuhansiin nouseva väkijoukko, joka nosti huudon kuningasta vastaan. Poliisit nostivat hälyytyksen ja santarmisto hyökkäsi väkijoukkoa vastaan paljastetuin miekoin. Ulkopuolella de la Prinsa-palatsia kohottivat sadat ihmiset suunnattoman punaisen lipun, joka revittiin kappaleiksi poliisin hyökkäyksessä.

Guerra ei edusta mitään edistysmielistä ryhmää. Hän päinvastoin v. 1917 pääministerinä olessaan käänsi konekiväärit lakkoilevia työläisiä vastaan. Guerra on kuitenkin ollut Riveran diktatuuria ja nykyistä kuningasta vastaan. Hän on aikaisemmin sanonut Espanjan olevan kypsän porvarillisen tasavallan julistamiselle. V. 1929 johti hän kumousyritystä Riveraa vastaan. Guerra syyttää monarkiaa Marokon sodasta.

Fascisti-Italiassa kuohuu

PARIISI, helmik. 27. — Huolimatta ankarasta sensuurista, joka Italiassa vallitsee, on tänne päässyt pujahtamaan sellaisia tietoja, että Saronnon kaupungissa on tapahtunut verinen yhteenotto mieltään osoittavien työttömien ja fascististen miliisien ja santarmien välillä. Kahakassa sai yksi miliisi ja santarmi surmansa ja useita on haavoittunut. Tarkempaa tietoa tapahtumasta ei ole.

Lakkoliike Euroopan maissa kiihtyy pulan kärjistyessä

Lakkolaisten lukumäärä kasvaa — Yhteenotto- ja poliisien kanssa

LONTOO, helmik. 27. — Lakkoliike eri maissa Europassa näyttää yhä vain voimistuvan. Ranskassa oli tammikuun alalla 159 lakkoa, joihin osallistui kaikkiaan 80,000 työläistä, vastaten viime vuoden joulukuun lakkoihin osallistuneita 28,102 työläistä. Eri puolilla maata on myöskin runsaasti sattunut yhteentörmäyksiä työläisten ja poliisien välillä.

Puolassa on havaittavissa myöskin lakkoliikettä sekä tuotannon supistamista tarkoittavia toimenpiteitä. Ylä-Slesian valimoissa ovat työnantajat päättäneet supistaa työläistensä lukumäärää joka kuukausi n. viidellä prosentilla. Lodzissa on suljettu kokonaan kaksi suurta tehdasta ja Grodsiskissa oleva kemiallinen yhtymä on alkanut supistaa tuotantoaan.

Belskin piirissä onnistuivat työnantajat sosialistien avustamana murtaa kutomotyöläisten lakon, ryhtyen senjälkeen alentamaan palkkoja. Työläiset ryhtyivät kuitenkin vastarintaan, jonka johdosta työnantajat julistivat sulun, joka käsittää 10,000 työläistä. 13 kutomatehdasta mainitussa piirissä on suljettu. Vloslavissa on ollut yhteentörmäyksiä poliisin ja työttömien välillä.

Lakkoja myöskin Japanissa ja Intiassa

Tokio. — Toijamassa on paikallisen kehruutehtaan lakossaolevat työläiset hyökänneet poliisilaitokselle, vaatien kahden lakkoa johtaneen ylioppilaan vapauttamista. Syntyneessä kahakassa haavoittui 10 poliisia, niiden joukossa poliisipäällikkö. Suuri joukko työläisiä on vangittu.

Lontoo. — Kommunistipuolueen lehti "Daily Worker" ilmoittaa Intian niemimaan suuren rautatien työläisten lakon edelleen, hallituksen murtamisyrityksistä huolimatta jatkuvan. Hallitus koettaa järjestää rikkurijoukkoja.

Saksan kommunistit pannaan poliittisen nuuskinnan alle

Zörgiebelkin haluaa kantaa kortensa yhteiseen kekoon

BERLIINI, helmik. 28. — Sanomalehti Welt am Abend kirjoitti eilen, että Berlinin sosialidemokraattinen poliisimestari Zörgiebel on antanut määräyksen alaiselleen poliisilaitokselle asettaa kaikki kommunistijohtajat, niihin luettuna myöskin valtiopäivien kommunistiset jäsenet, salaisen silmälläpidon alaiseksi. Touhunsa on itsekullakin, niin kuin avoimesti porvarillisen värin tunnustavat eivät pitäisi kyllin hyvin kommunisteja silmällä.

Metsätyöläinen on surmautunut

Jäi tukkikuorman alle

SAULT STE. MARIE, helmik. 28. — Steve Kolchuk, 45 vuotias metsämies, joutui Blind Riverin lähellä puolelle, kunnes tämä lakkaisi Kolchuk oli työssä Labellen kämpällä tukkien ajajana. Ajaessaan kuormineen mäkeä alas, huomasi hän yhden tukin irtaantuneen ja hyppäsi pois kuorman päältä ettei joutuisi vierivien puiden alle. Mutta lumi olikin kovaa, joten hän ponnohti tien sivusta reen alle, mikä meni mäkeä ales kovalla vauhdilla. Jalakset kulkivat hänen ylitseen, aiheuttaen pääluun särkymisen ja useita muita vammoja. Kolchukia lähdettiin heti viemään Blind Riverin sairaalaan, mutta hän kuoli matkalla kämppä 17:sta.

Taaskin muuan konferenssi karille

GENEVE, helmik. 28. — Ranskan hallituksen edustaja ilmoitti tänään tullitariffirauhasta neuvottelevan kansainvälisen konferenssin komitealle, että Ranska ei yhdy ehdotettuun sopimukseen. Ranskan edustaja selitti, ettei Ranska halua tullien asteittaista kansainvälistä vakiinnuttamista. Sensijaan suositteli hän jonkinlaisten kansainvälisten tullitakuusuunnitelmien laatimista.

RAJALOIKKAREITA AMMUTTU PUOLAN RAJALLA

Warsova, Puola, helmik. 28. — Tänne tulleiden tietojen mukaan ovat Neuvostoliiton rajavahdit ampuneet kahdeksan kulakkia, jotka ovat yrittäneet mennä luvatta rajan yli Puolan puolelle.] Tiedonannossa mainitaan tässä joukossa olleen n. 20 puolalaissyntyistä talonpoikaa.

Puukkokulttuuria Soossa

SAULT STE. MARIE. helmik. 28. — Poliisien antamien tietojen mukaan iski John Manninen heti kaupunkiin tultuaan ensimäistä tapaamaansa miestä, Angelo Grecoa nyrkillä leukaan, kaataen tämän maahan. Grego yritti kostaa, lyöden vuorostaan Mannisen maahan, jolloin tämä veti puukon esille. Poliisien saavuttua paikalle oli Manninen vielä etsinyt Grecoa puukko kädessä. Mies sai maksaa sakkoa tästä hyökkäyksestään $25 ja kulut. Tämäkin on tietysti väkijuomien syyksi luettava!

YOUNGIN SUUNNITELMAN KÄSITTELY SAKSASSA

Berliini, helmik. 28. — Saksan parlamentin ulkomaa- ja budjettikomitean yhteisessä istunnossa ilmoitetaan hyväksytyn Youngin korvaussuunnitelma 29 äänellä 23 vastaan. Yksitoista jäsentä oli kieltäytynyt äänestämästä.

Australiakin taloudellisessa lamaannuksessa

"Työväen" hallitus esittää paikkaustoimenpiteitä

CANBERRA, Australia, helmik. 28. — Australian rahallista tilannetta koskevassa selostuksessa painostaa pääministeri Scullin Australian kauppabalanssin korjaamista lähitulevaisuudessa. Hän selostaa kuinka välttämätöntä olisi saada vientiä kohoamaan ja tuontia vähenemään. Hallitus sitten koettaisi pitää huolta "muista puolista." Jotkut valtiot ovat jo luvanneetkin järjestää menonsa siten, ettei jonkun ajan kuluttua tarvitseisi enään pyytää lainoja Lontoosta.

Viimeisten kuukausien aikana tapahtunut Australian päätuotteiden, vehnän ja villan arvon ja tuotantomäärän laskeminen sanotaan aiheuttaneen tämän vaikean tilanteen. Asemaa vaikeuttaa vielä lisäksi se, että markkinatilanne on sellainen, ettei Australia haluaisi enään lainata Lontoosta.

Ensimäisessä budjetissa, minkä työväenhallitus esitti joku kuukausi sitten, oli tehty joitain erilaisia tullitariffin muutoksia, joiden selitettiin silloin auttavan kauppabalanssin korjaantumista.

VAATI BOIKOTTIA NEUVOSTOLIITTOA VASTAAN

Washington, D. C., helmik. 28. — Republikaaninen Hamilton Fish on ollut erittäinen uskovaisella päällä esittäessään, että kaikkien maailman kansojen olisi eristettävä Neuvostoliitto diplomaattisten suhteiden ulkopuolelei, kunnes tämä lakkaisi "hyökkäämästä jumalan ja kaikkien niiden kimppuun, jotka levittävät uskonnollisia oppeja."

VAPAUS Canadan suomalaisten työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.
Omistaja, toimitus, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.
Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.
Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Telephones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2387W.
Liikkeenhoitaja J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.
Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.
All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.
TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.
ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeenvaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kolme kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset ... — Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avustusilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $2.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Ulkomaiset ilmot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmottajien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotuksiensa etukäteen.
General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.
Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Työläisten kuoltava nälkään tahi taisteltava

Lukuisista suurista teollisuuskeskuksista ja kaupungeista Yhdysvalloista on saapunut tietoja siellä sattuneista suurista työttömien mielenosotuksista, joissa virkavalta on koettanut masentaa työttömyyden ja kurjuuden johdosta epätoivoisiksi käyneitä työläisiä yleisillä pieksäjäisillä, kyynelkaasupommeilla ja muilla väkivaltakeinoilla.

Päivä päivältä saapuu yhä lohduttomampia uutisia lisääntyvästä työttömyydestä. Taloudellinen lamakausi leviää kaikkine tuhoisine seurauksineen. Mutta tämän rinnan jatkaa porvarilehdistö vielä puheitaan "hyvinvoinnista" liike-elämän edistyksestä j.n.e.

On varsin kiintoisaa panna merkille, miten hallitus suhtautuu tilanteeseen. Hooverilla oli vaalien aikana suurenmoisia suunnitelmia "edistyksen ja hyvinvoinnin" jatkuvasta kohottamisesta. Puhuttiin jostakin kolmen biljoonan dollarin rahastosta, jota käytettäisiin yleisiin rakennustarkoituksiin. Tämä on sittemmin supistunut olemattomiin, $175,000,000:iin, jota käytetään kymmenen vuoden aikana. Tällaista on se hallituksen paljon kerskuttu "hyvinvoinnin vakiinnuttaminen".

Kaiken lisäksi nekin varat mitä varataan yleisiin töihin, eivät suinkaan ole tarkoitettu helpottamaan työläisten asemaa. Ne pystyvät antamaan työtä vain jollekin 175,000—200,000:lle miehelle. Puheessaan Yhdysvaltain hallituksen olemattomaksi kutistuneesta kolmen biljoonan rakennussuunnitelmasta sanoi Isidor Lubin eräässä senaattikuulustelussa, että "lamaannusten aikana kun yksityinen kysyntä on tavallista pienempi, voisi hallitus tehdä ostojaan paljon edullisemmissa oloissa kuin mitä muuten olisi mahdollista. Samalla se voisi saada tarvitsemansa työvoiman alemmilla palkoilla."

Grace M. Burnhamin kirjoittamassa Labor Research Associationin kirjoituksessa sanotaan tämän johdosta, että kyseessä tulisi siis olemaan "muutamia laajalti mainostettuja hallituksen rakennussopimuksia, myönnettyinä voittojen hankkimiseksi työläisten palkkatason kustannuksella. Työttömyys, palkkojen alaspainaminen ja hallituksen puuttuminen työmarkkinoihin unionitaksojen alittamiseksi."

On ilmeistä, että määrärahat yleisiä töitä varten ei ratkaise työttömyyskysymystä. Vaikkapa sellainen Hooverin koko maata käsittävä rakennusohjelma, josta Hoover puhui vaalien edellä, otettaisiinkin vakavasti, varaisi se työtä ainoastaan muutamille sadoille tuhansille miehille. Siitä välin teollisuudessa tapahtuvat tekniilliset muutokset, tuhansien työläisten puristaminen ulos teollisuudesta kaikenlaisilla pääomien keskittymisillä, amerikkalaisten teollisuuslaitosten siirtäminen ulkomaihin, työnkiihtäminen sen mukaan tapahtuvine vanhempien työläisten erottamisineen, kaikki nämä merkitsevät työttömien lisääntymistä miljoonilla. Että nämä miljoonat, omiin erikoisiin työaloihinsa vissillä paikkakunnilla harjaantuneet työläiset voitaisiin yhdessä yössä kuljettaa mantereen poikki rakentamaan jotakin patoa, satamaa tahi postikonttoria, on niin mahdoton kuvitelma, ettei kukaan työläinen voi siihen uskoa, huolimatta suuresta reklaamista.

Työläisillä ei ole muuta tietä, kuin järjestyä taisteluun. Kuvitelmat, että yleisiä töitä koskevilla määrärahoilla voitaisiin ratkaista työttömyyspulma, on vaarallinen työläisille ei vain siksi, että työläisiä narrataan uskomaan, että työttömyys tällä tavalla voidaan poistaa, vaan siksi, että se antaa kapitalistihallitukselle lisää voimaa käyttää tällaisia määrärahoja — olkoot ne kaupungin tahi valtion päättämät — heikentaakseen ammatillista liikettä ja polkeakseen työläisten elinehtoja.

Jolleivät työläiset tahdo orjamaisesti kuolla nälkään on heidän noustava taisteluun kaikilla käytettävissä olevin keinoin. *Maalisk. 6 päivän mielenosotuksiin on siis valmistauduttava tarmolla.*

Viljakeinottelu kuluttajain kustannuksella

Viljamarkkinat ovat osoittaneet jonkinlaista tilapäistä parannusta, mutta asema ei silti ole käynyt sanottavasti valoisammaksi vehnämyyntirenkaalle, ainakaan siitä päättäen, että Manitoban hallitus on katsonut tarpeelliseksi esittää lainlaatijakunnalle ehdotuksen, jonka mukaan maakuntahallitus menee takuuseen lainoista, joita pankit ovat myöntäneet vehnärenkaalle. Tämä esitys on tulos länsimaakuntien päämiesterien ja vehnärenkaan virkailijain välisistä neuvotteluista ja samanlainen lakiehdotus on esitetty myös Albertassa ja Saskatchewanissa.

Canadan vehnärenkaan myyntitaktiikka kuluvan satovuoden aikana on ollut mitä törkeintä keinottelua, johon renkaan ohessa ovat osallistuneet myllykapitalistit ja pankit. Sadon pidättäminen markkinoilta hinnan nousun toivossa ei ole tapahtunut farmareiden etujen, eikä myöskään kuluttajien etujen suojelemisen mielessä, sillä jos hinnat olisivatkin nousseet Euroopan markkinoilla, olisi hyöty mennyt etupäässä suurliikkeen harjoittajille.

Mutta Canadaan nähden esiintyy lisäksi omituinen tilanne. Vaikka Canadassa tällä hetkellä on suuria viljavarastoja, on jauhon ja leivän hintoja pidetty jatkuvasti korkeina. Muuan quebeciläinen ranskalainen lehti on kiinnittänyt huomiota tähän seikkaan, todeten, että sillä aikaa kun kaikki elevaattorit ja tuhannet rautatievaunut ovat täynnä viljaa, jota ei saada myydyksi, on leivän hinta vain kohonnut. "Tarvikkeen ei ole nostattanut hintoja, koska emme tiedä mitä tekisimme viljallamme. Se johtuu siitä, että on olemassa joukko liikemiehiä, jotka tunteettomasti ovat päättäneet Canadan väestön manööveristä, jonka tarkoituksena oli lisätä heidän omia voittojaan."

Voimme yhtyä tähän lausuntoon. Yleisö, työläiskuluttajat, joutuvat joka tapauksessa maksamaan. On varsin kuvaavaa nykyiselle olotilalle, että samaan aikaan kun kaikki viljavarastot täynnä ummehtuvaa viljaa samaan aikaan, kun sadattuhannet ihmiset kulkevat työttöminä ja nälkäisinä. Siinä on jälleen muuan niitä perustavia kapitalistisen tuotantojärjestelmän ristiriidoista, jotka eivät tule häviämään muuten kuin järjestelmän kukistamisen kautta. Saattamalla tuotannon palvelemaan tuottajien, työläisten ja pienviljelijäfarmareiden tarpeita voidaan vain poistaa nykyiset kriisit. Mahdollisuudet uudelle järjestykselle muodostuvat sitten, kun työtätekevät kansankerrokset ottavat valtiollisen vallan omiin käsiinsä.

Nuorison turmeleminen

Viime aikoina on ilmaantunut kirjamarkkinoille eräänlaatuista kaunokirjallisuutta, joka tosin on laadittu tyydyttämään lukijoittensa jännityshalua, mutta tämän vuoksi on joutunut käsittelemään esim. menneen imperialistisen maailmansodan kokemuksia niin realistisessa valossa, että isänmaallisissa ja kapitalistisissa piireissä, joissa selvästi käsitetään tulevan uuden rosvosodan valmistamisen välttämättömyys, on alettu pelätä näillä sotakertomuksilla olevan päinvastainen vaikutus kuin mitä sillä taholla toivottaisiin.

Muuan englantilainen novellikirjoittaja majuri Beith puhuessaan äskettäin maailmansodan kirjallisuudesta sanoo, että "sotilasta ei vain halveksita, vaan häntä loukataankin. Tänään on meidät upotettu tulvaan, n.k. sotakirja-epidemiaan, jossa kuvataan ne miehet, mitkä sodassa taistelivat meidän puolestamme, raakalaisiksi ja eläimiksi, jotka elivät kuin siat ja kuolivat kuin koirat, harhaanjohdettuina, juopuneina, jumalattomina."

Tässä lausunnossa tietenkin tarkoitetaan sellaista sotakirjallisuutta, joka muuten on isänmaallista, mutta jossa kuvataan sota niin luonnollisin värein, että isänmaallisen tendenssin pelätään sen vuoksi jäävän varjoon. Tämä kirjallisuus tietenkin on muuten suurimmaksi osaksi banaalista roskakirjallisuutta, joka löytää tiensä kirjakauppoihin samasta syystä, kuin salapoliisiromaanit, koska kustantajat saavat niistä hyvän menekin vuoksi hyviä voittoja.

Porvarit ovat alkaneet kiinnittämään huomiota siihen, että sotakirjallisuus ei saisi tulla "mauttomaksi". He asettavat etusijalle ihannoivassa, kiihko-isänmaallisessa, sankaruushengessä kirjoitetut sotakertomukset, joita nuoriso innostuksella ahmisi. Sen vuoksi muuan pappi Clayton kirjoittaakin eräälle Lontoon lehdelle: "Kohdat, joissa on pyritty kuvaamaan arkailemattomalla karkeudella se kurjuus ja epätoivo, jolla joku sielu oli raskautettu, tulevat niiksi sivuiksi, joihin alituiseen käännytään, joiden kulmat taitetaan ja joita peukaloidaan pikku poikien käsissä. Nuoret rakastavat yhä sotakirjoja ja siten tulos nykyisestä tendenssistä on vakavasti vaarallinen. Sellaiset kirjat ehkä eivät ole tarkoitettu vieroittamaan ihmisiä sodasta. Ne päätyvät turmelemalla lasten mielen."

Tämä arvostelu, kuten näkyy, ei ole valitus sitä vastaan, että nuoriso lukee sotakirjoja, vaan siksi, että nämä eivät ole kylliksi täytetyt sodan "kauniilla puolella" — "isänmaallisilla urhokkuudella ja sankariteoilla". Työläisillä on syytä boikottaa tällaista kirjallisuutta, ei siksi, että työläisillä olisi syytä juurruttaa pasifistista henkeä työläisluokan nuoriin, vaan siksi, että tuon kirjallisuuden avulla valmistetaan nousevasta polvesta vallitsevan riistoyhteiskunnan pönkittäjiä.

Toiselta puolen on työväen koko kasvatuksellisen toiminnan kärki kohdistettava siihen, että tulisieluinen nuoriso innostetaan proletariaatin luokkataistelulla. Mekin siis kasvatamme taistelumoraalia, mutta sellaista, joka perustuu työväenluokan vapausaatteeseen, sen jaloihin päämääriin ja velvoituksiin.

Talouspula painaa leimansa jokaiseen kapitalistiseen maahan

Äskettäin vietti Vaasan työväenyhdistys 46-vuotisjuhlaansa, jossa juhlapuhujana esiintyi toveri Asser Salo. Julkaisemme seuraavassa kohtia hänen puheestaan, jossa hän käsittelee työväestölle nykypäivinä tärkeitä kysymyksiä.

Luokkasodan jälkeen suoritettiin Suomen työväenliikkeessä perusteellinen itsekritiikki, kritiikki, joka päätyi siihen, että tehtiin selvä pesäero sosialidemokraateista ja sosialidemokratiasta. Siitä lähtien on Suomen työväenliike ollut jakaantuneena kahteen eri leiriin. Sama prosessi on tapahtunut kaikissa muissa maissa. Suomen vasemmistolainen työväenliike on saanut taistella mitä vaikeimmissa olosuhteissa. Se on saanut elää ja toimia vallassaolijain alituisen vainon alaisena. Se kokous, jossa se yritti järjestäytyä poliittiseksi puolueeksi, hajoitettiin ja sen osanottajat tuomittiin kuritushuonerangaistuksiin. Mutta se ei säikähtänyt ensimmäistä vastoinkäymistä. Se järjestäytyi uudelleen. Elokuussa 1923 hajoitettiin Suomen vasemmistolaisen työväenliikkeen joukkojärjestö, Suomen Sosialistinen työväenpuolue. Porvariston isku oli ankara, mutta se ei pystynyt saavuttamaan tarkoitustaan,

se ei pystynyt nujertamaan Suomen luokkatietoista työväenliikettä.

Tämän iskun jälkeen syntyi kyllä epäröintiä ja horjumista, mutta se ei päässyt leviämään, se tapettiin kohta alkuunsa ja väsyneet ja epävarmat siirtyivät sinne, missä oli heidän paikkansa, sosialidemokraattien leiriin. Elokuun leikkauksen jälkeen on isku seurannut iskua, porvaristo on tehnyt kaikkensa tuhotakseen vasemmistolaisen työväenliikkeen, mutta se on aina epäonnistunut. Se on pystynyt vangitsemaan ja tuomitsemaan kuritushuoneeseen satoja työväenliikkeen toimihenkilöitä, se on kyennyt lakkauttamaan sanomalehtiä ja hajoittamaan järjestöjä, mutta se ei ole voinut kukistaa luokkatietoista työväenliikettä. Kuluneet 12 vuotta ovat olleet raskaan taistelun ja ankarien koettelemuksien aikaa. Moni taistelija on temmattu riveistä, useat ovat väsyneet ja jääneet tiensivuun tai siirtyneet vihollisen leiriin, mutta kokonaisuutena on vasemmistolainen työväenliike kulkenut eteenpäin. Sen luokkataistelulipun ympärille on ryhmittynyt Suomen työtätekevien valveutunein, luokkatietoisin osa.

Se arviointi, jonka vasemmistolainen työväenliike marxilaisen sosialismin mukaisesti on suorittanut maailmansodan jälkeisestä kapitalismista, on osoittautunut oikeaksi. Sosialidemokraattien avulla onnistui kapitalistien hetkeksi selviytyä siitä umpikujasta, johon maailmansota sen syöksi, mutta vain tilapäisesti.

Nyt on kapitalistinen talousjärjestelmä joutunut entistä ankarampaan kriisiin.

Talouspula painaa leimansa jokaiseen kapitalistiseen maahan. Tuotantokyky on toiselta puolen kehitetty äärimmilleen, mutta kyky saada valmistetut tavarat maailman markkinoille ei ole vastaavassa määrin kohonnut. Tuotantoelämän rationalisoiminen työtätekevien kustannuksella, heidän elinehtojansa huonontamalla, on samalla riistänyt työtätekeviltä mahdollisuuden kuluttaa tavaroita siinä määrin kuin kapitalistit tarvitsisivat. Siirtomaakansojen vapauspyrintöjen voimistuminen on pienentänyt kapitalistien maailmanmarkkinoita ja sitä on tehnyt ennen kaikkea työläisten ja talonpoikien maan, Neuvostoliiton yhä kasvava sosialistinen rakennustyö. Tämä sosialistinen rakennustyö on menestynyt siinä määrin, että Neuvostoliitto on alkanut tulla omillaan toimeen. Tämä on pienentänyt kapitalististen maiden tavaroiden markkina-aluetta. Mutta vielä enemmän:

Neuvostoliitto on alkanut tunkeutua kilpailukykyisenä maailmanmarkkinoille.

Erikoisesti sen puutavaranvienti on vähentänyt kapitalististen puutavaramaiden puutavaran menekkimahdollisuuksia. Sosialistinen tuotanto on alkanut osoittaa etevämmyytensä. Kaikki tämä ja kapitalismin vakaannuttamistoimenpiteiden työtätekevien harteille siirtämän taakan sekä sosialidemokraattisen petoksen aiheuttama työväenluokan laajojen joukkojen vasemmistolaistuminen on ajanut vallassaolevaa luokkaa yhä kiihtyviin työväenliikkeen vainoihin. Tähän on sitä vielä lisäksi ajanut kapitalistien kuumeinen valmistelu uuteen imperialistiseen sotaan, raaka-ainelähteiden ja maailmanmarkkinoiden uudelleenjakamiseen. Seurauksena on ollut luokkataistelun kärjistyminen kaikissa kapitalistisissa maissa. Porvaristo on kaikkialla nostanut taantumuksen mustan lipun,

se on kaikissa maissa ryhtynyt pyrkimään irti omasta porvarillisesta demokratiastaan siirtyäkseen avoimeen väkivaltaan perustuvaan fascistiseen diktatuuriin.

Ja tässä se on saanut avukseen keltaisen sosialidemokratian. Kansainvälinen sosialidemokratia on sanoin ja teoin siirtynyt porvariston puolelle. Siitä on tullut porvariston viimeinen linnake kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän puolustamisessa. Sosialidemokraattisten "työväenhallitusten" työnä on ollut porvariston asemien vahvistaminen. Sosialidemokraatit ovat säätäneet pakkolakeja, joilla työläisiltä on riistetty viimeisetkin rippeet kansalaisoikeuksistaan, he ovat vahvistuttaneet lakeja, joiden avulla työläisiltä on riistetty lakko-oikeuskin. Ja kun työläiset ovat nousseet vastarintaan, ovat sosialidemokraattiset "työväenjohtajat" komentaneet porvarillisen valtion koko koneiston työläisiä vastaan. Sosialidemokratiasta on tullut sanan täydessä merkityksessä sosialifascismi.

Tämä sama kehitys on tapahtunut myöskin Suomessa.

Kapitalistisen tuotannon yhä kärjistyvä pula on kiihdyttänyt meilläkin porvariston hyökkäystä työväenliikettä vastaan. Entistä määrätietoisemmin, entistä selvemmin on porvaristo osoittanut pyrkimyksenään olevan luokkatietoisen työväenliikkeen täydellisen tuhoamisen. Vangitsemisia on alettu toimittaa yhä nopeammassa tahdissa ja uusia pakkolakeja on säädetty ja aijotaan edelleen säätää. Tässä työssään on porvaristo Suomessakin saanut avukseen sosialidemokratian. Porvariston hyökätessä edestäpäin ovat sosialidemokraatit antaneet iskuja takaapäin, he ovat avoimesti ryhtyneet pirstoamaan työväen joukkojärjestöjä. Mutta heidän tehtävänsä ei ole supistunut vain tähän. He ovat nyttemmin avoimesti myötävaikuttaneet työväenliikkeen tuhoamista tarkoittavien kuristuslakien aikaansaamiseen. Sosialidemokraattien osuus yhdistyslain käsittelyssä on tästä viimeisimpänä ja selvimpänä esimerkkinä ja todistuksena. Yhtynyt porvaristo ja sosialidemokratia on jännittänyt kaikki voimansa antaakseen Suomen vasemmistolaiselle työväenliikkeelle kuolinpiston.

Taistelu oikeistovaaraa vastaan Canadan kommunistipuolueessa

(Jatkoa edelliseen numeroon)

Se sota, mitä Canadan porvaristo valmistaa Neuvostoliittoa vastaan, on miltei tykkänään unhoitettu. Puolueen nykyinen linja johtaa siihen, että joukkojen valmistaminen, Neuvostoliiton vallankumoukselliseen turvaamiseen nähden, heikkenee.

Kaiken tuon peruserheenä on se harha, että vallankumouksellinen tilanne Canadassa on mahdollinen vain sodan puhjetessa, ja, erikoisesti, englantilais-yhdysvaltalaisen sodan. Lienee tarpeetonta sanoa, että tuo on ehdottomasti väärä teoria, joka täydelleen hylkää sen leninistisen käsityksen, että proletaarinen vallankumous voi kehittyä mistä hyvään suuresta poliittisesta tai taloudellisesta pulasta. Tuo teoria johtaa politiikkaan, mikä odottaa vallankumouksellisten tilanteiden kehittyvän vain ulkoisista ristiriidoista ja jättää huomioon ottamatta ne Canadan talouden sisäiset ristiriidat, joista Kominternin tp. komitean kirjeessä aivan oikein huomautettiin.

Moinen politiikka on, lyhyesti sanoen, sosialidemokraattista, oikeistolaista syrjäpyrkimystä, millä kielletään usein mainittu Kominternin tp. komitean kirje. Puolueen politiikka on saatava tuon kerjeen viitoittamalle linjalle, ja niiden toverien, jotka tuota kirjettä kannattivat puoluekonventsionissa, on oikaistava mainitut virheet. Kominternin kirjeessä selvästi sanotaan, että Canada ei ole siirtomaa, vaan maailman imperialistiseen järjestelmään kuuluva, kehittyvä, imperialistinen maa. Tuossa kirjeessä ei silti väheksytä englantilais-yhdysvaltalaista taistelua.

Kominternin tp. komitean kirjeessä myönnetään, että "Canada on nykyään Britannian ja Yhdysvaltain imperialismin välisen taistelun muuan areena" (muta se on samalla muutakin kuin taistelun areena — J. P.). Niinikään Kominternin tp. komitean kirje myöntää, että "Canadan porvaristo on hajanaista," että yksi sen osa kallistuu Britannian ja toinen Yhdysvaltain imperialismia kohti. Kominternin tp. komitean kirje vihdoin myöntää, että "sodan tavaton suuruus ja kahden imperialistisen jättiläisen välisen taistelun korostuminen kautta koko valtakunnan, saattaa Canadan hallitsevan luokan riveissä löytyvät vastakohdat huippuunsa. Koko maa tulee joutumaan ristiriitain raadeltavaksi, pääsemättä ratkaisuun siitä, olisiko tuettava Britannian vaiko Yhdysvaltain imperialismia, vaiko pysyttävä puolueettomana." Mutta samalla kertaa Kominternin tp. komitean kirje, joka "perustuu siihen, että Canada on kehittyvä kapitalistinen maa tuon sanan todellisessa merkityksessä," alleviivaa sen, että "Canadan porvaristo on Canadan proletariaatin päävihollinen," että Canada ei ole siirtomaa, koska "Canadan ja Britannian valtakunnan yhteyttä ei määritellä pakkotoimenpiteiden, vaan riistäjien keskinäisten etujen perustella," ja että "Canadan porvaristo tulee käyttämään Yhdysvaltain ja Britannian imperialismin välistä yhteentörmäystä vaikutusvaltansa lisäämiseksi Canadassa, ja Britteinvaltakunnan heikkenemistä entistäänkin energisemmän hallinnollisen itsemääräämisensä perustamiseksi."

Tämän takia Kominternin tp. komitean kirje siis vastusti erheellistä Canadan itsenäisyys-tunnusta. Siinä lausuttiin selvään, että tuo tunnus oli erheellinen sen takia, kun se salasi Canadan työläisiltä heidän todellisen vihollisensa. Canadan porvariston, eikä siksi, "että sitä eroavaisuutta ei esitetä oikein," kuten nuo toverit väittävät. Canadan puolueen nykyinen kansa pitää keskeyttämättä voimassa menneisyyden erhetystä. Samalla kun Kominternin kirje on muodollisesti hyväksytty, on melko selvää, että sitä ei ymmärretä. Puolueen on se hetimiten ymmärrettävä, jotta taistelua sodan vaaraa vastaan ei pimentäisi semmoinen vaarallinen opportunistinen skolastisuus (kirjaviisaus) kuin tällä haavaa.

NYKYINEN TOIMINNAN MAHDOLLISUUS

Tällä haavaa on tilanne äärimäisen suotuinen puolueen kehitykselle. Työläisten vasempaan liikehtiminen jatkuu, kuten Canadan työläisten mielenosotukset punaisena päivänä totesivat, kuin myös poliisiterrori, mikä on kohdistettu puoluettamme vastaan. Ratsionalisoitavain teollisuuksien työläiset liikehtivät, samaten myös vanhoillisiin ammattiliittoihin järjestyneet työläiset. Canadan talouden sisäisistä ristiriidoista on osotuksena kasvava liikatuotannon pula ja kotoisten markkinain kutistuminen, ulkoiset ristiriidat pahentuvat sikäli, kun Canada joutuu enempi ja enempi imperialistiselle areenalle vientimaana. Osittainen kato tänä vuonna (1929) ynnä maanviljelyksessä tapahtuva mekaaninen vallankumous, mikä syventää luokkavastakohtia farmarien keskuudessa ja jouduttaa heidän omaisuutensa menettämistä, saattaa samalla kertaa Canadan talouden osalliseksi kasvavasta agraaripulasta. Tämmöisen tilanteen vallitessa on välttämätöntä, että puolue heti toteuttaa Kominternin tp. komitean kirjeessä esitetyt järjestölliset ja poliittiset toimenpiteet, että puolueen oikeistoainekset tuleva perinpohjin hävitetyiksi. Todellinen johto on kehitettävä taistelussa, ja Canadan puolueen voitettava jälessä-laahustamisen vaara, ottamalla kontrollinsa alle joukkojen taisteluhalun ja kehitettävä se vallankumoukselliseksi joukkoliikkeeksi Canadan porvaristoa vastaan. — (Suomennettu "The Communist International" julkaisun viime lokakuun 15 päivän numerosta.)

TYÖVÄEN URHEILU

"KOMEA NÄKY"

Ylläolevalla otsikolla juikaisee Suomen Urheilulehti uutisen äskettäin tapahtuneesta uimanäytöksestä Tuusulan päällystökoululaisille. Uutisen lopussa on seuraava pala: "— — hallissa ollut TUL:n (!) selkäuimarikyky Kaivola esitti erilaisia uintitapoja saaden suuren suosion taituruudestaan".

Mitähän ajattelevat työläisurheilijat TUL:n jäsenten antamista uimanäytöistä suojeluskuntien urheiluohjaajakurssilaisille? Ei sille ainakaan osoiteta suosiota.

Rehdit työläisurheilijat eroitetaan TUL:sta sen vuoksi, että kilpailevat toistensa kanssa, mutta liiton johto sallii toisten jäsenten antavan näytöksiä suojeluskuntalaisille.

Kylläpä Suomessa ollaan jo pitkällä!

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Toronton uutisia

Uuden haalin rakennustoiminta varsinaisen suomalaisasutuksen yhteyteen on nyttemmin saanut uutta virikettä sikäli, että on ryhdytty vakaviin toimenpiteisiin tarkoitukseen sopivan maan hankkimiseksi. Rakennusrahastokomitean kokouksessa t.k. 23 p:nä päätettiin nimittäin tehdä ostotarjous tarjolla olevista, tarkoitukseen parhaiten sopivammasta ja hintansa puolesta edullisimmasta lotista. Ostotarjouksen tekemään ja siitä johtuvia muita toimenpiteitä toteuttamaan valittiin komitea, johon tulivat toverit Anderson, Klemola ja Nurmiaho. Kun saadaan varmuus lotin lopullisesta hinnasta ja siitä voidaanko siihen kaupungin hallinnon luvalla haali rakentaa, tullaan kysymys koko laajuudessaan lopullisesti päättämään tarkoitusta varten erikoisesti kutsutussa osaston ylimääräisessä kokouksessa. Nyt on jäsenistön kokonaiuudessaan kiinnitettävä mahdollisimman suuri huomio tähän tärkeään kysymykseen ja saavuttava mahdollisimman runsaslukuisesti silloin kokoukseen, kun se pidetään, eikä siinä kyllin että saavutaan vain kokoukseen, vaan koko jäsenistön velvollisuus on myöskin toimia siten, että toimenpide saadaan mahdollisimman pian toteutettua, silloin vasta olemme sen kysymyksen suhteen tehneet tehtävämme kun meillä on entistä ehommat suojat, missä olemme tilaisuudessa mahdollisimman tehokkaaseen luokkavalistus- ja valistustyöhön yleensä.

Yrityksen lopullinen toteuttaminen on taloudellisesti nin voimia kysyvä, että me tarvitsemme vielä jäsenistön lisäksi mahdollisimman suuren ulkopuolisen kannatuksen ja tämän saaminen on ensikädessä juuri jäsenistön itsensä hankittava, selostamalla näille joukoille järjestöllisen yhteenkuuluvaisuuden merkitystä, luokkatietoisuuden välttämättömyyttä taistellessaan elinehtojemme puolesta yhä kiihtyvää kapitalistista riistoa ja sortoa vastaan. Tällöin kun me saamme yhä suuremmat joukot tajuamaan, että toimenpiteemme pääpyrkimys on heidänkin pyrkimystään, niin suurempiakin uhrauksia vaativat kysymykset saadaan meille kaikille onnelliseen loppuratkaisuun.

Laskiaistanssit oikein vanhan maan tapaan toimeenpanee kevätmyyjäisiä valmistava ompeluseura Don haalilla tiistaina maalisk. 4 p:nä klo 8 ip. Tarkoitukseni ei ole näitä tansseja erikoisesti puhvata, sillä ne ovat tiedossa jo yli Toronton, päättäen siitä, että ennakolta on nyt jo myyty lippuja niin paljon, että jo yksistään se takaa että näistä tansseista tulee muodostumaan yhdet huomattavimmat mitä Don haalilla on pitkiin aikoihin pidetty. Mutta koska syystä tai toisesta voi vielä olla joitakuita, jotka eivät ole tietoisia näistä erikoistansseista, ja etteivät hekään vahingossa jäisi niistä pois, niin voin ilmoittaa, että ompeluseuran jäsenillä on vielä joku määrä lippuja myytävänä 25 senttiä kappale ja että niidenkään jotka eivät ole lippua ennakolta varanneet ei tarvitse ovelta kääntyä takaisin vaan varataan heillekin sisäänpääsymahdollisuus lunastamalla pääsylipun lippuluukulta. Tansseissa tulee olemaan tarkoitukseen sopiva hyvä soitto. — L. N.

Eri paikkakunnilta

Jacques, Ont.

PÖYTÄKIRJA

tehty Jaquessa Martti Rosengrenin kämpällä helmik. 9 p:nä 1930. Kokouksen avasi Adolf Savolainen.

Puheenjohtajaksi valittiin P. Saari, sihteeriksi J. Ojala.

Jäsenkorttien tarkastijiksi valittiin A. Savolainen ja O. Järvinen. Saapuvilla oli 15 henkilöä, 5 L.W.I.U:n jäsentä, 2 I.W.W:n jäsentä ja 8 ei jäsentä.

Martin Hendricksonin matkaohjelma

S. J. puhuja toveri Martin Hendrickson kiertää Port Arthurin alueella seuraavan järjestelmän mukaan:

4 p. maalisk. Tarmola.
5 p. maalisk. Kivikoski.
6 p. maalisk. Lappi.
7 p. maalisk. Intola.
9 p. malisk. Port Arthur.
10 p. Maalisk. Mabella
11 p. maalisk. Shabaqua.
12 p. maalisk. Conmee.
14 p. maalisk. Fort Frances.
15 p. maalisk. Fort Frances.
17—18 p.maalisk. Finland

Osastojen toimitsioita, pyydetään varaamaan huoneuston puhetilaisuutta varten ja ilmottamaan hyvin puhetilaisuuksista.

Matkaohjelmaa tullaan jatkamaan tarpeenmukaan, sitte kun saadaan lähemmin neuvotella puhujan kanssa matkojen järjestelystä. Yllämainituilla paikoilla on toverien tehtävä kaikkensa puhetilaisuuksien onnistumiseksi. Myöskin pyydetään paikallisia tovereita huolehtimaan siitä, että rautatien pysäkeillä olisi joku vastassa. Se helpottaisi paljon puhujaa turhilta viivytyksiltä y.m.

S. J. Port Arthurin alueen Aluekomitea,
A. Kari, sihteeri

Luettiin kahden edellisen kokousten pöytäkirjat ja hyväksyttiin.

Edustaja E. Laakso raportteerasi Port Arthurin metsätyöläisten kokouksen pöytäkirjan, jossa ilmeni paljon asioita. Yksi pykälä otettiin keskusteltavaksi, nim. sihteerirahastonhoitajasta. Aluekokous oli asettanut kaksi ehdokasta, A. T. Hill ja Alf. Hautamäki. Näitten lisäksi ehdotettiin Kalle Saloa. Muuten aluekokouksen pöytäkirjan raportti hyväksyttiin.

Luettiin nyrkkilehti "Jäkin jyrinä". Arvosteltiin tyydyttäväksi.

Luettiin iltamakomitean pöytäkirja, jossa ehdotettiin Tarmolan haalilla pidettäväksi iltamat, maalisk. 22 p. puolustusliiton ja taistelurahaston hyväksi. Hyväksytiin ja valittiin toimihenkilöt: Ohjelman kerääjäksi E. Laakso, soittajan hommaa J. Kankkunen, ravintolan pidosta huolehti Mrs. Pitkänen, ovimiehinä P. Saari ja H. Honka, ravintolan "isännäksi" A. Savolainen, "bulkokiksi" A. Kontio, iltamailmotusten levittäjä J. Kankkunen.

Päätettiin että hommattaan sinne jotain myyntitavaraa. Tavaran hommaa E. Tammela.

Haali päätettiin puhdistaa itse, järjestysmiehinä toimihenkilöt. "Jäkin jyrinän" päätoimittajaksi valittiin E. Laakso ja apulaistoimittajaksi J. Kankkunen.

Päätettiin aluekokouksen edustajalle kerätä päiväpalkka ja matkakulut. Kerääjäksi tuli J. Ojala.

Pöytäkirjan lehteen raportteeraajaksi valittiin E. Laakso.

Seuraava kokous päätettiin pitää maalisk. 2. p. J. Keskisen kämpällä.

Luettiin pöytäkirja ja katsottiin päätettyjen asiain mukaiseksi.

Kokouksen puolesta.

P. Saari, (puheenjohtaja) J. Ojala (sihteeri.)

Eletään sitä täälläkin hiljalleen. Harvoin näkee kirjoituksia lehden palstoilla täältä, vaan ehkä siihen on syynä pikku vaikeudet, jotka hidastuttavat. Eihän se ihme. Onhan vielä katkasut käynnissä j.n.e.

Kämppätoimintaa on pidetty yllä vointimme mukaan. Siihenkin on syynsä ettei ole toimintamme oikein vaiherikasta. Homsteettikämpät on niin hajallaan, ja vähän työläisiä aina yhdellä kämpällä, joten näin pakkasaikana ei viitsi kovin pitkiä matkoja kulkea. Tällaisten vaikutuksesta ryhmämme on pieni. — Joukkomme pienuudesta huolimatta olemme yrittäneet toimia tyydyttävästi.

Pienenä joukkona, kun on innostusta, voi saada jotakin aikaan. Olemme siis päättäneet pitää metsämiesten iltamat. Johon pienillä kyvyillämme yritämme hommata ohjelmaa.

Iskon näkökulmasta

Tietääkö kansa, ettei Rumanian prinsessa Ileana ole vieläkään päässyt naimisiin?

Hänenkin naimisiinmenonsa näyttää otavan yhtä lujalle kuin kenen tahansa tavallisen kuolevaisen, kun niikseen tulee.

Prinsessa Ileana on naisten tavalliseen tapaan yritellyt naimisiin jo useampaan otteeseen, mutta umpisolmuun asti hän ei ole onnistunut pääsemään. Lisäksi tämä hänen viimeisin yrityksensä saksalaisen kreivin Alexander von Hochbergin kanssa sai aikaan hämmennystä myöskin diplomaattipiireissä. Se kun näet on sillä tavalla, että kun isoiset yrittää vaikkapa naima-hommissa, niin se jo vaikuttaa ihan yhteiskunnan perustuksia myöten. Toista se on jonkun farmikontrilla elävän Lilyn ja Jackin hynttyynsä yhteen lyöminen. Siitä ei suurtakaan ääntä kuulu. Korkeintaan muijat alkavat selvittelemään omalla tavallaan kumpaisenkin nuoruusaikaisia hairahduksia, koetellakseen vastanaineiden luontoa, onnistuen monissa tapauksissa saamaan heidän kultaiset välinsä rikki. Toisinaan sattuu myöskin sillä tavalla, että kun häävieraat ovat kaikessa ystävyydessä ja vilpittömyydessä "toisensa saaneita" kohtaan panneet onnitteluilmoituksen lehteen, niin vedetään joidenkin riettaalla mielikuvituksella varustettujen ihmisten toimesta vastanainut aviopari tapeetille, esittämällä kansalle, että on taas punaisten toimesta syntynyt hevosmainen naimakauppa.

Muistaahan lukijat, että tällaista juttua muutama vuosi sitten porvarilehdissä jauhettiin.

Mutta lienee viisainta palata päivän tekstiin. Niin, se prinsessa Ileanan rakkausseikkailu kreivi Hochbergin on päättynyt siihen, että on tullut kirkas ero. Kuten tavallista. Mutta tavallisuudesta poikkeavaa on ne toimenpiteet, mihin Rumanian hallitus on ryhtynyt. Edessämme on sähkösanoma, joka kertoo, että kaikki kuvat, joissa morsiuspari Ileana-Alexander esiintyy yhdessä, ovat kiellettyjä ja takavarikoidaan. Lisäksi kuninkaallinen seremoniamestari (tarkoittanee kai jonkinlaista "jokapaikan höylää" kuninkaallisten palatsissa) on menettänyt toimensa ja Berliinissä oleva Rumanian lähettiläs joutunut epäsuosioon, kun ei ollut ottanut tarkkaa selvää kreivisulhasen sukupuusta.

Tämä juttu on oikeastaan ikävän puoleinen lukijalle serveerattavaksi, mutta yhdeltäpuolen se osoittaa harvinaisen selkiästi mitä lajia ihmisiä nykyiset porvarilliset vallanpitäjät ovat. Tässä jutussa esimerkiksi ilmenee kuinka riippuvaisia ylhäisten naimajutuista ovat porvarivaltioiden diplomaatitkin. Panee epäilemään, että jos yllä kerrottu avioliitto olisi ehditty neuloa vedenpitäväksi alttarin äressä ja sitten olisi puolelta tai toiselta huomattu, että kaupassa on jutkautettu, niin kuka sen tietää vaikka olisi pistetty hihat heilumaan Saksan ja Rumanian välillä. Kummankin maan työläiset tietenkin olisivat saaneet toisiaan tuhota tässä välienselvittelyssä, jossa heillä, enempää kuin muissakaan imperialistisissa sodissa, ei oikeastaan olisi rehellisesti pelaten mitään osuutta.

Porvaridiplomatialle tämä prinsessan ja kreivin kihlauksen purkaminen oli suurimpia voittoja mitä he ovat saavuttaneet kymmeniin vuosiin. Ja tämän voittonsa perusteella olisimme taipuvaiset ehdottamaan, että eri maiden valtiollisissa vehkeilyissä keplottelevat diplomaatit siirrettäisiin heille paremmin sopiviin tehtäviin — tutkimaan ylhäisten sukupuita ja järkeilemään, että kuka se kullekin elämänkumppaniksi passaa. Se olisi melkoisen vaaratonta ihmiskunnalle, sensijaan kun he nyt leikittelevät tulella. Työläiset heidän sijaansa pantaisiin yhteiskunnan ohjiin, nykyisten vallanpitäjien ahertaessa vaikkapa sukunsa jäljittämistehtävissä. Se olisi vähän niinkuin paikallaan sitten, tässä yhteiskunnallinen meininki.

Luppovaaran Isko.

RAHAA SUOMEEN

...si Suomen M:kkaa

39.15

...nadan Dollarista

Lähetyskulut:

...etyksistä alle $20.00, 60c
...istä $20.00—$49.99, 80c
...istä $50.00—$79.99 ja
...hetyksistä $80.00—$100.00
... jokaiselta seuraavalta al... sadalta dollarilta.
...sanomalähetyksistä ovat lä... ...at $3.50 lähetykseltä.
...n rahaa ostetaan. Kurss... ...dasta Smksta.
...ä lähetykset osotteella:

VAPAUS,
... 69, SUDBURY, Ont.

...ivapilettejä myydään.
...edustakaa pilettiasioita

...delle ottavat rahavälityk... ...aan myöskin:

VAPAUS
...T ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
...ort Arthur, Ontario

...S MONTREAL BRANCH
...96 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

AARO KIVINEN
...Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
...uth Porcupine, Ont.

DAVID HELIN,
...kakunnilla Keski-Ontariossa

...n paljon kuin mahdollista, ...si toivottavaa, että kaikki ...at 22 p. maalisk. Tarmolan ...Saatte nähdä ja tehdä seu... ...esin metsätyöläisille. Tosi... ...a nauttimaan ja yhteisen a... ...kannatukseksi. Puolustusliit... ...meille työläisille yhtä tär... ...jokapäiväinen leipä. Emme ...ä päivänä kenenkin vuoro ...lustaa itseään, eli parhain... ...asta toveria. Samoin tais... ...neille hyvin tärkeä. Jos sy... ...e meidän elämäämme, niin ...me kuinka usein meillä on ...laista jota vastaan on tais... Olemme saaneet taistella ...työnantajiltamme parem... ...hdollisuuksia itsellemme, ...perheille, jolla on huoleh... ...istä. Nyt olemme pian jät... ...onta hikipisaraa tämänkin ...auden aikana. On monen ...svoihin lyönyt kuihtumus ... On monta tyhjäntoimitta... ...ut nauttia tämänkin kat... ...en hikipisaroista, jotka pu... ...herrain hekuma-alttareille ...kuihtuneista kasvoista. Siis ...taisteltava riistäjiämme ...

...meillä on taisteltavaa, vaik... ...e lopettaneet työt metsissä ...turmiollisia tuotantolouk... ...taan. Yleensä väkijuoma... ...ä vastaan. Eli oikeastaan ...tava omien askeltemme e... ...eivät ne johtaisi koiratorp... ...tä sastuttamaan ja vähäi... ...ejamme kuluttamaan. Ru-vetkaamme kuolettamaan väkijuomamyymälät joukolla. Jos emme kannata niitä, niin ne kuolevat itsestään. Liittykää unioomme, kasvattakaamme itsestämme tosi-työläistovereita. Parantakaamme kurjat olomme yksimielisyydellä. Siinä on meillä voima. Tätä voimaa ei pysty särkemään kapitalistit, turmiolliset riistäjät, ei mitkään sotavarusteet. Jos olemme yksimielisesti, me kurjat työläiset, järjestyneinä, niin herrain pääomat kukistuvat sanalla, ilman aseita ja verenvuodatusta.

Mitä varten, toveri, pysyt ulkona rivistä. Olet varmaan liian itserakas. Vai onko tämän päiväisissä työläisissä tietämättömyys. Ei pitäisi olla. Sillä riistäjämmehän on viime vuosina ruvenneet riistämään niin raskaimman jälkeen, että pitäisi jo olla silmät auki tosissaan. — Jacquesin kirjeenvaihtaja.

Tämä on täysi kermas... ...maitoa, ker... ...ma ollen ta... ...saisesti jaettu jokaiseen tippaan. St. Charles kun ei ole "ohutta maitoa" eikä "kuorittua maitoa". Joka ruoka lajista sitä käytetään tuntuu ravitsevaa, tyydyttävä ja terveellistä.

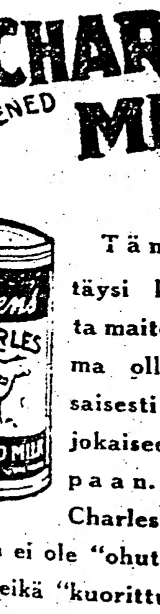

...KEITTO-OHJEKIRJA ... Co. Limited, Dept. ... East St. West Montreal.

Sprucedale, Ont.

Lumber Workerin delikeitti se kävási täälläkin, monilla pikkukämpillä ottaen uusia jäseniä ja kooten jäsenmaksuja, muuden kirjoja ja selittäen järjestymisen tärkeyttä näilläkin kulmakunnilla, joissa jo ensiksikin asunto-olot on pois laidalta, puhumattakaan työn ansiomahdollisuuksista jotka rajottuu — parhaitten keskim. päiväansio 50 senttiin päivälle ja allekin paperipuun katkaisuhommissa ja halontekohommissa ei ainakaan ylenny. Eräskin toveri kertoi olleensa eräällä suomalaisella halkojaparilla töissä kuukausi määriä ja 3 dollaria oli lähtiessä pistetty kouraan ainoana ja viime tilityksenä. Muuten järjestyneet työläiset ja joilla on luokkatietoisuus herännyt varsinkin seudun ympäristön työläisten keskuudessa tuota samaista japparia "lukauttavat" jo muistakin syistä, harjoittamansa painostuksen johdosta työväen luokkapoliittisilla mielipiteillä varustettuja työläisiä vastaan. M.m. eräs toveri oli tilannut sanomalehden, Vapauden ja siitä syystä tuo "rehellinen isänmaan puoltaja" katsoi jo kalliin "isänmaansa" ja ennen muuta työmaansa edut perin vaarallisiksi, että on oikealla aikaa nykästävä ohjasta noita isänmaan pettureita.

Työ on kansan elinehto, mutta eihän ne meidänkään aivot sentään aivan polppuja varten ole olemassa. Toisinaan kyllä luulisi iltakeskustelujen aikana ettei ole enää muuta kuin niistä puhua, niistä ajatella ja niille viime tarmonsa työssä suorittaa, korvatakseen sen huonon työsuhteen, joka alaspoljettuna on elämälle hintaa tarjoamassa.

Ei toverit, meillä on paremmat elinehdot; vaan ne jotka eivät työtä tee, ne ovat nauttimassa hikemme hedelmiä ja meidän järjestymättöminä on pakko heille ne antaa.

Ne kokemukset joita olen saanut täkäläisillä metsäkämpillä eräänlaatuisen työläisaineksen mielipiteistä, ovat he raskaan taantumuksen pimittämiä. Vaikka samalla tietää heikäläisistä suuren osan olevan valkoisen lahtarivallan orjia, niin ihmetellä täytyy kun ei vuoden 1918 talonpoika huomaa pettymystään vielä nytkään, jonka aikaisia ja omaisia he suureksi osaksi ovat. Eivät huomaa miksi ovat joutuneet lähtemään tänne. Ja usein toisten työläisten etuja polkemaan. Eivät huomaa vaikka heidän silloinen kotinsa on ulosmitattu veroràsteistä, joita on kokoontunut lahtarivallan sotapuuhailujen aiheuttamana, vaikka täälläkin samainen kapitalistin rautakorko ei ainakaan vähemmän purista. Pitäisi vihdoin aueta silmät omalle, työtätekevän luokan asialle ja nähdä järjestäytymisessä koottuna sen luokkavoiman jolla pakotamme riistäjät luovuttamaan työtätekevälle sen osan joka hänelle kuuluu. John.

SUOMESTA

KAAMEA TILANNE KUUSAMOSSA

"Pohjan Voima" kirjoittaa: Pohjois-Suomen rajaseutupitäjissä on työläisten keskuudessa huutava hätä.

"Joku aika sitten kirjoitti kirjeenvaihtajamme Pudasjärveltä, kuinka siellä vallitsee työläisten keskuudessa äärimmäinen hätä. Työttömiä kiertelee joukottain pitkin kyläkulmia, etsien ruokaa itselleen, kun ei ole rahaa ja töistä ei ole tietoakaan. Samallaisia viestejä saapuu pitkin pohjolaa.

Samaan tapaan tiedotettiin myöskin Kuusamosta. Jo silloin huomautettiin, että ellei pikaista apua tule, voivat työläiset Kuusamossa sortua suoranaisesti nälkään.

Mainitussa kylässä oli viime aikoina asustanut eräs tuntematon työmies, joka oli joutunut työttömäksi ja muutenkin kurjiin oloihin, ollen m.m. neljä vuorokautta kokonaan vailla ruokaa. Nälkäisenä läksi mies kulkemaan eräälle pitkälle asumattomalle taipaleelle tarkoituksella pyrkiä toiselle paikkakunnalle. Matkalla lienevät hänen voimansa kuitenkin loppuneet, nälän ja pakkasen tehdessä lopun miehestä, sillä muutaman päivän päästä löysivät eräät ohikulkijat hänen kylmenneen ruumiinsa tien ohesta."

Työttömien asema Kuusamossa mitä hirvein. Yli 2000 työläistä perheineen porvarilehtienkin mukaan nälkäkuoleman partaalla. Siitä huolimatta eivät kapitalistit eikä sosdemit tee mitään työttömäin aseman lieventämiseksi. Päinvastoin ne pyrkivät huonontamaan ennestäänkin kurjia työläisten työja palkkaehtoja.

Talonpojat ovat yleensä velkaantuneita ja ovat vaarassa sortua kokonaan. He tarvitsisivat välttämättömästi ansiotyötä. Mutta sitä ei ole. Heidät voi pelastaa vain Inarin metsätyöläisten esimerkki, lähtemällä avonaiseen taisteluun kapitalisteja ja koko valkoista komentoa vastaan.

ELINKAUTISEN RANGAISTUKSEN TEHOSTAMINEN

Kysymys edinkautisen rangaistuksen tehostamisesta kohottamalla ehdolliseen vapauteen pääsemiskohta 12 vuodesta ainakin 20 vuoteen, joka yleensä muissakin maissa on alimpana rajana ja josta julkisuudessa on viritetty keskustelua, annettaneen harkittavaksi sille komitealle, jonka valtioneuvosto aikoo lähiaikoina asettaa valmistamaan ehdotusta välittömistä lainsäädännöllisistä ja muista toimenpiteistä rikollisuuden vastustamiseksi. Valmistelutyöt komitean asettamiseksi vaativat vielä jonkin verran aikaa, mutta mikäli ilmotetaan, on mahdollista, että komitean jäsenet nimitetään ensi tilassa. Eiköhän olisi parempi Suomessakin ryhtyä poistamaan rikollisuuteen johtavia syitä, eikä lähteä takaperoisesti sitä vastustamaan koventamalla rangaistuksia.

MUSTASUKKAINEN MIES AMPUNUT 4:ÄÄ HENKILÖÄ

Helmik. 14 p:nä tapahtui Muuramessa kaamea verityö, joka todennäköisesti vie neljän ihmisen hengen. Puuseppä Lauri Oksanen oli klo 20 ajoissa mennyt Kalle Oksasen asuntoon ja tavannut siellä morsiamensa Ida Alhosen, jonka kanssa hänellä on avioton poika, ja työmies Lauri Helmisen, jota kohtaan O:n kerrotaan tunteneen mustasukkaisuutta.

Asuntoon tultuaan oli Oksanen ottanut taskuaseensa esille ja ampunut Helmistä päähän. Talonväki pakeni tällöin ulos, joten tapahtuman kehityksestä ei sen jälkeen ole tarkkoja tietoja. Todennäköisesti oli Oksanen heti ampunut morsiantaan ja poikaansa, joista edellinen kuoli heti. Sitten oli Oksanen nähty tulevan ulos huoneesta, mutta oli hän kuitenkin pian taas mennyt sisälle lukiten oven jälestään. Hetken kuluttua kuultiin vielä laukaus.

Kun poliisiviranomaiest olivat murtautuneet sisään, kohtasi heitä kamala näky: neljä ihmistä makasi asunnossa verissään. Heistä olivat Alhonen ja murhaaja Oksanen kuolleet. Helminen ja lapsi, joita oli ammuttu päähän vietiin Jyväskylän sairaalaan, josta saadun ilmoituksen mukaan ammuttujen henkiinjäämisestä ei ole paljoakaan toiveita.

Lauri Oksanen oli jo aikaisemmin 8—9 vuotta sitten tehnyt miestapon ja päässyt vankilasta noin 3 vuotta sitten, jonka jälkeen hän oli työskennellyt puuseppänä Muuramessa. Väkijuomilla ei tapahtumassa ole osuutta, vaan lienee se luettava kokonaan mustasukkaisuuden aiheuttaman kiihtymyksen tilille. — Ida Alhonen oli noin 20-vuotias, hänen poikansa 1½vuotias ja Helminen 30-vuotias, naimisissa ja kahden lapsen isä.

Expertti Kellojen Korjaustyötä

tehdään Workingmen's Jewellry Storessa, Ylösen saunan vieressä.
SUOMALAINEN KELLOSEPPÄ PALVELUKSESSAMME

H. WEINSTEIN
140 DURHAM STREET SUDBURY, ONT.

Seuraavia Columbia levyuutuuksia

Kaikki 10 tuuman, hinta 75c

TOM VEHKAOJA, BARITONI
3136F NIIN KAUAN MINÄ TRAMPPAAN
MINÄ OLEN HÄRMÄN KANKANPÄÄSTÄ

HISKI SALOMAAN LAULAMA
3137F VAPAUDEN KAIHO, marssi, orkesterin säestämänä
Elisan Valssi

HÄNNINEN ja WILLIAMS SOITTO
3138F HÄNNISEN POLKKA-MONIO, polkka, harmonikka ja viulu
HÄNNIS MASURKKA

LEO KAUPPI
3135F VILLIRUUSU
EMMA

KUUNO SEVANDER
3134F TULETKO TYTTÖ TANSSIIN
RÖMPERIN TANSSIT

MATTI SÖDERLUND (harmonikka ja kitara)
3133F PARAATI MARSSI
AAMURUSKO, sotiisi

SUOMALAINEN TAITEILIJAYHTYMÄ
3132F HARMIAVEDEN RANNALLA
MENNÄÄSTÄ POJAT

NULLO ROMANI (viulunisti)
14368F SEI TUTTA BELLA (All Beautiful)
I DIECI COMMANDAMENTI (Ten Commandments)
12095F NEAPOLITAN NIGHTS (Neapolitan yö)
MIDNIGHT VALSE (Puoliyön valssi)

RUSSIAN NOVELTY ORKESTERI
12058F VOLGA, valssi
MUSTALAISVALSSI
12079F SONJA, valssi
MANCHURIAN KUKKULOILLA, valssi

EMIL VELAZCO, urkujen soolo)
12115F ESTRELLITA (Pieni tähti)
LA COLONDRINA (Pääskynen)

THE FOUR SICILIANS
12013F GOOD FORTUNE, valssi (Buona Fortuna)
CELITO LINDO, valssi

Tilataan osoitteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

H. WICKSTRÖMIN
RÄÄTÄLILIIKE
22 Monk St, Box 1168, Sudbury
Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita

A. Fournier Ltd.
11 Elm St Sudbury, Ont.
KIINTEIMISTÖLAINOJA
HENKI-, PALO-, TAPATURMA-, AUTO- JA AKKUNALASI-VAPUUTUKSIA
Arthur Lahti, suom. liikeapulainen

FINNISH BAKERY
Box 1306 Timmins, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

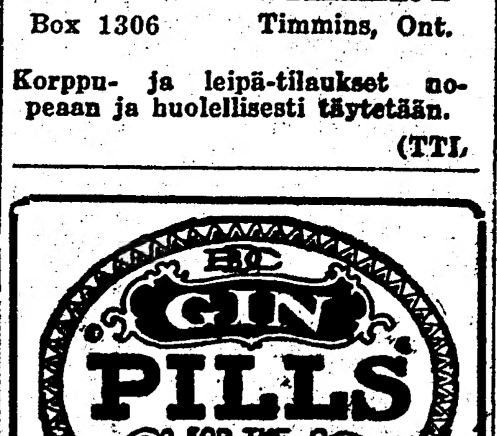

Erinomaiset parantavat ainekset ovat Gin Pillseissä, sillä ne tehoavat suoraan munuaisiin, laimentaa hapon virtsassa, rauhoittaa ja parantaa tulehtuneet osat munuaisissa sekä saattaa virtsarakon täsämlliseen toimintaan, antaen pysyväisen helpotuksen munuais- ja virtsarakkohäiriöissä. 50c laatikko kaikissa apteekeissa.

Suomalaisten huvilaiva
LANCASTRIA
lähtee
New Yorkista, toukok. 28 p. 1930
Bostonista, " 29 p. 1930

SUORAAN HELSINGIN SATAMAAN
(Poiketen matkalla Plymouthiin ja Cherbourgiin)

LANCASTRIA on ainoa suoraan Suomeen menevä huvilaiva, joka käyttää kauniin Kielin Kanavan reittiä.

CUNARD LINJA palkkaa matkalle suomalaisen keittäjän erikoisesti LANCASTRIAN huvimatkaa varten joka valmistaa suomalaisia ruokia huvimatkailijoille. Suomalainen orkesteri, suomalaiset ohjelmansuorittajat ja suomalainen matkaseura auttavat tekemään matkasta mitä hauskimman huvimatkan Suomeen.

HUVIMATKOJA ENGLANNIN KAUTTA

AQUITANIA
NEW YORKISTA, TOUKOKUUN 7 P. 1930
Mr. W. Hynysen johdolla.
Helsinkiin saavutaan toukokuun 18 p.

MAURETANIA
NEW YORKISTA, KESÄKUUN 11 P. 1930
Mr. P. Haataisen johdolla.
Helsinkiin saavutaan kesäkuun 22 p.

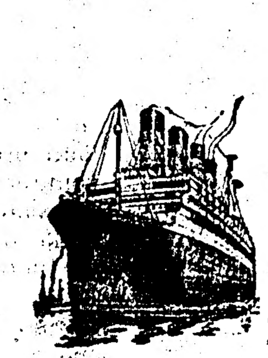

Lähempiä tietoja varten kääntykää lähimmän suomalaisen asiamiehemme puoleen tai

CUNARD LINE
20 Hospital Street Montreal

Apulaisliikkeenhoitaja halutaan

International Co-operative Trading Co. Ltd. julistaa apulaisliikkeenhoitajan paikan hakukelpoisten haettavaksi Port Arthurin liikkeessä. Hakijalta vaaditaan kokemusta liikealalla ja osuustoimintaliikkeen periaatteiden tuntemusta sekä $2,000.00 dollarin takaus luotettavasta takausyhtiöstä.

Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen pitää olla sisällä maaliskuun 15:sta päivään mennessä 1930.

Mainitkaa hakemuksessanne mihin työvaen järjestöön kuulutte.

International Co-Op. Trading Co. Ltd.,
176 South Algoma Street, Port Arthur, Ont.

Täten saan arv. yleisölle ilmoittaa avanneeni
SUOMALAISEN SAUNAN

allamainituissa paikoissa, missä tulen sisällä pitämään yleisön vaatimuksia kylpyyn, puhtauteen, hierontaan ja muihin mukavuuksiin.

Koska nämä ovat ainoat laatuaan kaupungissamme, rohkenen suositella laitostani.

Sulkeuduн arv. yleisön suosioon

SUOMALAISET SAUNAT
KUSTAA HELIN
56—58 WIDMER STREET, TORONTO, ONT.
AUKIOLOAJAT: Keskiv. 3-12 ip. — Torst. 3—12 ip.
Per. 1-12 ip. — Lau. 1-2 ip. — Sun. 9-1 ip.

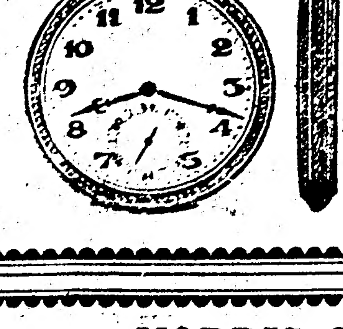

Suomalainen Expertti Kelloseppä
E. KOLARI
20 Elm St. - Box 1525 - Sudbury, Ont.
VALIKOIMA MYÖS UUSIA
TYÖ EHDOTTOMASTI HYVÄ

NORRIS SHOE REPAIR CO.
Durham St., lähellä Mackey rakennusta, Sudbury, Ont.
Kaivosmiesten kenkiä valmistetaan tilauksen mukaan.
Kenkien korjausta "GOODYEAR WELT" SYSTEEMIN mukaan. Pälveluksessamme on 4—6 parasta suomalaista suutaria.
Ei kukaan voi jäljentää korjaustyötämme.
HINNAT KOHTUULLISET
Teidän kannattaa kokeilla kengänkorjaustyötämme. Kaikki työ taataan tai raha palautetaan.
NORRIS SHOE REPAIR CO.
Korjaamme kengät paremmin ja halvemmalla

TRÄPPÄRIT HUOMATKAA!

Ostan turkiksia päivän korkeimmilla hinnoilla. — Ketunpyyntioppia saatavana $5.00. Varmat tulokset.
WM. HOTTI
Huoneusto 5 — PUHELIN 1844 — Vapaus Rakennus
ELM STREET BOX 1988 SUDBURY, ONT.

NEW ONTARIO HOTEL
Lähellä C. P. R:n asemaa — Puhelin 2207
Ainoa suomalainen hotelli Sudburyssa. 25 makuuhuonetta, näistä 8 uutta.
URHO PIHLAJA — 52 Station St., Sudbury, Ont.

Henkivakuutus On Parhain Sijoitus
Mies voi luoda itselleen joko $1000, $2500, $5000, $10,000 tai suuremman omaisuuden — kaikki riippuen hänen tyostään, tuloistaan ja mahdollisuuksistaan. Henkivakuutuksen kautta voi hän turvattuna taata saavuttamansa päämääränsä, määrätyn ajan kuluessa, ilman epäonnistumista tai päiäoman menetystä.
Kuoleman sattuessa, henkivakuutus tekee sen mitä mitkään muut sijoitukset eivät voi taata — se tekee hänen perheelleen mahdolliseksi saada täyden vakuutuspäaoman heti, sekä auttaa niiden suunnitelmien toteuttamista mitä hän oli heille laatinut. Pyydettäessä annan lisätietoja vakuutuksista ilman että se edellyttäisi minkäänlaista sitoumusta taholtanne.
ARNE RITARI
Edustaja Sun Life Assurance Co. of Canada
Puhelin 1881 — Huron Chambers — Box 158 — Sudbury
Yli $2,000,000,000 vakuutuksia voimassa

NEW ONTARIO CAFE
Suomalainen ruokala lähellä C. P. R:n asemaa.
SENJA JÄRVI — 52 Station St., Sudbury, Ont.

Soo, Ont., ilmoituksia

Finnish Co-Op. Merchants Limited
SOON SUOMALAINEN OSUUSKAUPPA
välittää ensiluokan ruokatavaraa. Päivän halvimmat hinnat. Useammat Soon ruokatavarakauppiaat ovat pakoitettuja laskemaan hintojaan pysyäkseen meidän tasollamme. Toivomme edelleenkin kannatustanne kaupungissa, samoin linjalla ja lähiympäristöllä.
369 Wellington St., West. — Puhelin 1810.

Hilma Lindemanin SAUNA
on avionna joka arkipäivä 12—12 yöllä.
Huron ja Albert katujen kulmassa
SOO, ONT.

A. THOUN
Naisten, miesten ja lasten vaatetustavaraa
Puhelin 785W - 139-141 Huron St.
Albert St. W. kulmassa
SAULT STE. MARIE, ONT.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notario...
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

MITÄ ON ELÄMÄ ILMAN HYVÄÄ RAVINTOA?
Parhain ravinto on hyvä leipä. Tämän tarpeen tyydyttää parhaiten Finnish Babery, 201 John St., Sault Ste. Marie, Ont., Phone 1572J. Soittakaa kotia tai kysykää ajurilta. Myöskin kovat leivät, korput y.m. tilaukset täytetään heti ja huolella. (P
A. ANGILA, Prop.
Sault Ste. Marie, Ont.

...oht. F. V. GRADY
HAMMASLÄÄKÄRI
TUNNIT:
8.30—12 a.p. 1.30—6 j.p.
Maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina tilauksen mukaan.
Konttori 2 Albert St. E.
SOO, ONT.
Watsonin apteekin yläkerrassa
Puhelin 135 — Kotiin 426

Hieroja
K. A. Leino
Raivon talo
336 Albert St. W., Soo, Ont.

Ruokaa ja asuntoa
saatavana. (P
K. AARNIO,
304 Albert St. W., Soo, Ont.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notariot
363 Queen Str.,
Konttori vastapäätä Sault Streetiä.
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

LEIPÄÄ
ja leivoksia tarjonmme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 2293W.
309 Wellington St. W., Soo, Ont.
Matti Ketola

...rthophonic Victrola fonografeja
ja uusia suomalaisia levyjä. Tulkaa katsomaan meidän varastoa
BARNES DRUG CO.
SAULT STE. MARIE, ONT.

Meillä on täydellinen varasto
Miesten, naisten ja lasten vaate-, kenkä- y.m. tavaraa
Lähettäkää tarvittavanne vaatetavaratilauksenne meille. Postitamme tilaukset samana päivän kuin saapuvat meille.
SOO JOBBING CO.
262-266 Queen St. E., Puhelin 1234
Sault Ste. Marie, Ont.

TOHT. A. B. WEST,
D.C. Sp.C.
Kiropraktiikan spesialisti, ilman lääkkeitä toimiva terapisti, sädekuvan tarkastus (X-ray), violettisäteitä ja virkistävää hierontaa ei tarvitse.
Konttori 221 Gloucester St.
—Puhelin 1306W—
SAULT STE. MARIE, ONT.
20 vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

Rope Elorannan
RÄÄTÄLILIIKE
371 Albert St. W. Soo, Ont.
Teen kaikkea alaani kuuluvaa työtä. Sopivaisuus taataan. Vanhat puhdistetaan ja prässätään.

SUOMI CAFE
RUOKAA JA KAHVIA SAATAVANA
Otto Häkkinen
Omistaja
332 Albert Street,
Sault Ste. Marie, Ont.

Mojakkaa ja Kahvia saatavana
KONKARE, omist.
331 Albert St. W., Soo, Ont.

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1 1-2 senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURY, ONT.

UUSI PARTURILIIKE VAPAUden talossa. Sisäänkäynti sivulta. Jalmar Oksanen.

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERGIN ASIOIMISTO. 926 Ste. Monique St. Puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

MRS. HELSBERGIN UUSI "MOjakkasappa". Ruoka-annokset 20c ylöspäin. 926 St. Monique St., Montreal, Que.

SOO, ONT.

METSÄMIESTEN TARPEITA — Valjaat, teltat. Kärrytarpeita. — Hinsperger Harnes Co., Ltd. Sault Ste. Marie, Ont.

TORONTO, ONT.

SUOMALAINEN KIUVASSAUNA, 176 Spadina Ave., Toronto, Ont., yläpuolella Queen Streetin. Auki 1—12. Naisille: maanantai, keskiviikko ja perjantai; miehille kaikkina muina päivinä. (TTL

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
9 Durham St.
—Box 1873—

A. PARENT
118 DURHAM STREET,
PHONE 1454
Sähkö-, putki- ja lämmitystyötä
Sähköuuneja, pyykinpesukoneita ja tarpeita.
NOPEA JA HYVÄ PALVELUS, olipa iso tai pieni työ
SUDBURY ONTARIO

Huoneita ja ruokaa saatavana
MRS. H. NUMMELA
Bruce Ave.,
Box 370, South Porcupine, Ont.
(KL

YKSINÄISET
Jos kaipaatte ystävää tilatkaa Lemmen Sanomat, paras suomalainen naimailmoituslehti. Maksaa 50 senttiä v.k., yksityisnumerot 10.
The Lemmen Sanomat,
Box 676, Bessemer, Mich.

Weri Weri Weri
Verenpuhdistuslääke No. 700
Kaksinkertainen voima. $5.00.
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Ompelija Siiri Wirta
Teen kaikkea ompelualaan kuuluvaa työtä. Vanhat uudistetaan. Hinnat kohtuulliset.
450 Melvin Avenue,
Sudbury, Ont.

Hieroja Hugo Seppälä
Antaa hierontaa Alavon saunalla joka arkipäivä
9—11 ap. 2—9 ip.
Tulee kotia myöskin pyydettäessä
341 Antwerp St. Sudbury, Ont.
— Puhelin 1954 —
(TL

KOLIA ja PUITA
Laberge Lbr. Co.
Puhelin 777
Sudbury, Ont.

Halutaan tietää

Missä nykyään oleskelee Juho Laatikainen niminen mies, kotoisin Mikkelin pitäjästä? Ole hyvä ja kirjoita alla olevalla osotteella:
Jaakko Laatikainen,
Box 50, Haliburton, Ont.

Missä olet Hilja Hartikainen, kotoisin Iisalmelta, Ukonmäistä, K. l., tullut kuulojen mukaan Canadaan pari vuotta sitten. Jos olet Canadassa, niin ole hyvä ja lähetä osotteesi minulle, sillä Amerikan puolella oleva tätisi pyytää minua ottamaan tietoa sinusta. Jos ei hän itse huomaa tätä, niin jos joku hänestä tietää niin tekisi hyvin ja ilmoittaisi minulle hänen osoitteensa allaolevalla osoitteella. (53
Mrs. Maria Floyd,
Box 324, Timmins, Ont.

Sudbury

S. J. OSASTO NO. 16:sta TYÖKOKOUS

huomen illalla kello 8. Muistakaapas saapua. Johtokunnan kokous pidetään ennen yleisen kokouksen alkamista kello 7:män. — Org.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

pidetään auki joka päivä kello kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettu koko päivän. Rahanvälitystä otetaan vastaan kirjakaupassa jälkeen kello viiden.

PUUKKOSANKARI HÄTYYTELLYT RAUHALLISIA IHMISIÄ

Arvi Saari-niminen suomalainen oli humalassa liikkunut "miehenvastusta" hakemassa muutamassa kahvilassa ja sittemmin Elgin kadun palloruumassa, hyökäten paljastettu taskuveitsi kädessä A. Nurmen kimppuun viimemainitussa paikassa. Saari oli lyönyt Nurmea ohimoon veitsellä, aiheuttaen pienen haavan, jonka lääkäri sitoi myöhemmin, mutta tullen puukottaja itse hakatuksi ja menettäneeksi veitsensä syntyneessä kahakassa. Poliisit hakivat sankarin talteensa ja tuomittiin hänet poliisioikeudessa puoleksi vuodeksi vankeuteen, ja puoli vuotta ehdonalaista.

Muita asioita esillä tämän päiväisessä oikeuden istunnossa oli syytteet paria koiratorpparia vastaan väkijuomalain rikkomisesta, toinen saaden 100 dollaria sakkoa ja kulut, toisen asian jäädessä ensi viikkoon. Paria auto-ajuria sakotettiin 10 dollaria ja kulut kovasta ajosta. Muuan mies oli kaupinnut Moseksen vaatekaupasta hävinneitä lakkeja eräälle toiselle vaatekauppiaalle ja kun katsottiin todennäköiseksi, että pidätetty oli varastanut lakit itse, juovuksissa ollen, pääsi hän kuukaudeksi linnaan. Samoin väitti mies, joka Whitaker kadulla muutamassa talossa oli varastanut kolmisenkymmentä dollaria rahaa, olleensa juovuksissa teon tehdessään. Kolme miestä maksoivat tavanmukaisen juopumussakon otettuaan "liikaa". — Usein tarjoavat rikoksista syytetyt humalassa olonsa "ekskyysiksi", siten siis usein harkitutkin rikokset tullen pannuiksi väkijuomien tilille ja antaen syytetyille tilaisuuden päästä pienemmällä rangaistuksella. Mutta kun oikeusasioista suurin osa on väkijuomalain rikkomuksia tai väkijuomien käytöstä johtuneita, todistaa tämä surullinen tilasto kuinka suuressa määrässä juopottelu täälläkin rehoittaa ja kuinka alentavasti alkoholin hillitön käyttö vaikuttaa ihmisten oikeudentuntoon ja siveyskäsityksiin.

VAIN YKSI VIIKKO

ja sitten on maaliskuun 8 päivä. Jokainen työläisnainen muistaa, mikä merkkipäivä se on. Se on kansainvälinen naistenpäivä, mitä vietetään kaikissa maissa, luokkataistelun piirteissä. C. Tn. liiton Sudburyn osasto viettää nytkin, niinkuin muinakin vuosina tätä kansainvälistä työläisnaisten juhlapäivää, vaikkakin yhden päivän myöhästyneenä, nimittäin sunnuntaina, maaliskuun 9 päivän iltana. Juhla on järjestetty sunnuntaiksi, koska se on niin lähellä varsinaista juhlapäivää, ettei se tunnelmaa pilaa. Naistenpäivää tullaan viettämään sekä ukrainalaisella että suomalaisella haalilla, koska kumpikin haali olisi ollut liian pieni yhteistä juhlaa varten.

Ohjelmaa tulee olemaan riittävästi ja arvokasta sekä samalla tilaisuuteen sopivaa. Ohjelmasta y.m. tullaan lähemmin ilmoittamaan vielä montakin kertaa! Kaikki suomalaiset työläiset, miehet ja naiset tulevat pitämään tämän juhlan mielessään!

Yhdysvaltain siirtolaisrajoitukset

WASHINGTON, D. C., helmik. 27 — Hallituksen siirtolaisuuskomitean puheenjohtaja Johnson esitti läntisen pallonpuoliskon maiden siirtolaisuutta koskevan lakiesityksen, minkä mukaan ehdotetaan vuotuisen siirtolaisten luvun näistä maista rajoitettavaksi 76,074:ään. Tähän sisältyy Canadan ja Newfoundlandin osalle 67,556 ja Meksikon osalle 2,900.

Vastakumouksellisten salaliitot

KHARKOV, Ukrainia, helmik. 27. — Täällä vankina olevien 45 vastavallankumouksellisen syytetään suunnitelleen lukuisten huomattujen kommunististen virkailijoiden salamurhaamitsa, kuten Stalinin, Kamenevin, Sinovjevin, Voroshilovin ja vieläpä Lenininkin murhaamista, silloin kun hän oli sairaana.

Miami, Fla., helmik. 27. — Nassausta tulleet matkustajat kertovat, että helmik. 17 päivä hukkui "Pretoria" niminen alus kovassa myrskyssä Abaco saaren luona Bahamalla. Kaksikymmenhenkisestä miehistöstä sanotaan ainoastaan kolmen onnistuneen päästä rannikolle, toiset 17 hukkuivat.

Belgia maksaa velkaansa

BRYSSEL, helmik. 28. — Vallitsevan halvan rahan kurssin vuoksi on Belgian hallitus päättänyt pyytää parlamentilta oikeutta maksaa Yhdysvalloille $30,000,000:a, 50 miljoonan lainasta, mikä on otettu v. 1920. Alkuperäisten suunnitelmien mukaan olisi laina maksettava v. 1935 mennessä 2 miljoonan dollarin vuosimaksuina, siihen lisättynä 7 ja puolen prosentin korko.

KETKÄ RÄJÄHDYTTIVÄT SOFIAN KIRKON

Berlin. — Täällä ilmestyvän vasemmistolehden "Weld am Abendin" ilmoituksen mukaan viittasi tshervonetsinväärentäjien jutussa pääsyytettynä ollut gruusialainen valkoemigrantti Karunidse usean kerran siihen, että hän osallistui Sofian kirkon räjähdyttämisen järjestämiseen v. 1925. Kuten muistamme, aiheutti tämä räjähdys verisen vainon aloittamisen kommunisteja vastaan.

Farmi myytävänä

Sijaitsee lotti 8, concession 2, Hanmer townshipissä, 50 eekkeriä $1,000. Pikaista myyntiä varten. Kysykää: A. Bergeron, Azilda, Ont. (56

Emännöitsijä halutaan

Täten julistaa Fort Williamin Workmens Co-Op. restaurant toimeensa kykenevän keittäjän paikan avoimeksi hakukelpoisten haettavaksi. Ruokaa tulee valmistaa 100—200 miehelle päivittäin. Huom. Apulaiskeittäjä on. Hakemukset ja suositukset ja palkkavaatimus pitää olla sisällä 15 päivään maaliskuuta 1930. Ja on 30 päivän ylössanomisaika molemmin puolin ja toimeen tulee astua heti kutsun saatua. (TLT

Workers Co-Op. Johtokunta,
539 Simpson St., Fort William, Ont.

TÄHTI, JOKA ON JOKAISEN PUHEENAIHEENA

Irene BORDONI

kuvassa
PARIS
Sateenkaarillinen sointukokoelma
Ette voi odottaa mitään suurempaa esitystä $6.60 istuimen hinnalla.
SE ON SUUREMMOISTA

Suuri musikaalinen esitys
PUHUVA — LAULUA — TANSSIA
OSITTAIN VÄRITYS
Kauniita tyttöjä — loistavia pukuja mainioita yhdysesityksiä
8 SUURTA LAULUESITYSTÄ
200 NÄPPÄRÄÄ TANSSIJAA

Manhattan Komedia — Love, Honor and Oh Baby" — Fox Uutiset

4 päivää — Maanant. - Tiist. - Keskiviikkona - Torstaina - 4 päivää

Tilettiluukku avataan 12.05
Esitys alkaa 12.30

Keskiyön Näytäntö
MAALISK. 2 PNÄ
SUNNUNTAI-ILTANA

Tulkaa aikuisin saadaksenne hyvän paikan tai ostakaa tikettinne jo lauantaina

PITÄKÄÄ SILMÄLLÄ TIEDOTUKSIA viimeisimmistä kuvaesityksistä, joita tullaan esittämään täällä

Regent

MEILLÄ TUNNETTE KUULEVANNE PARHAAN ÄÄNEN MITÄ PUHUVISSA KUVISSA SAADAAN. VIIMEISIN JA PARHAIN PUHUVIEN KUVIEN KONEISTO

Northern Electric SOUND SYSTEM

—TULOSSA—
"THE BIG TIME"—"HAPPY DAYS"—"DARK TOWN FOLLIES"

NORRIS SHOE REPAIR CO.

DURHAM ST. NORTH — Lähellä Mackey rakennusta
SUDBURY, ONT.

KÄSIN TEHTYJÄ KENKIÄ KAIVOSMIEHILLE

Erikoisen kestävät sekä vedenpitävät

Nämä kengät ovat noin 13 t. pituiset, yläosa tehty muokatusta vedenpitäväsiä parkatusta nahkasta. Kengän kärki tehty yhdestä nahan kappaleesta, kaksinkertaisen vuorin kanssa. Ei mitään neulouksia, jotka ratkeaisivat. Myöskin ruostumattomat nikkelipaulareiät.
"Goodyear" neulottu tai niitattu, parkittu tumman ruskeaksi, kaksoispohjat. Nämä pohjat ovat vedenpitävät ja taattu pitämään anturanauloja.

Meidän kenkämme on tehty parhaista saatavissa olevista aineista, expertti suutarien valmistamat. Kenkämme ovat luiasti tehty ja sievät näöltään

HINTAMME OVAT KOHTUULLISET

Kaivosmiesten kengät, 13 t. pituisia, ylläolevan selostuksen jälkeen valmistettuja, maksavat pari $10.00
Kaivosmiesten kengät, samat kuin ylläolevat, käsin neulotun ilman sekä veden pitävien nahkapohjien kanssa, pari $12.00
Myöskin teemme prospäkkäreiden sekä urheilijain kenkiä ....$13.00—$18.00 asti

Täten kutsumme teitä vierailemaan liikkeessämme
jossa näette kuinka nämä kengät valmistetaan. Ostakaa pari, pitäkää niitä, niin olette vakuutettu sanoistamme.

Kun kenkänne tarvitsee korjausta
muistakaa että ME OLEMME AINOAT Sudburyssa sekä ympäristöllä jotka korjaavat kenkiä "GOODYEAR WELT" systeemin jälkeen. Käytämme juuri samanlaista koneistoa kuin suurimmat kenkätehtaat.

PALVELUKSESSAMME ON PARHAAT SAATAVAT SUUTARIT
Liikkeessämme työskentelee 4—6 suomalaista ekspertti suutaria.

ME VULKANISEERAAMME ROPESSIPOHJIA JA KANTOJA
Kaivosmiesten ropesseihin, miesten ja naisten päällyskenkiin kohtuullisilla hinnoilla.

Me värjäämme kengät minkä väriseksi tahansa
Värjäämme naisten satiini ja silkki kenkiä minkä väriseksi tahansa, sopiakseen heidän leningin tai sukkien värien kanssa.

Kokeilkaa kenkiemme korjaustyötä — Ei ole sen parempaa

Hinnat ovat kohtuulliset
TYYTYVÄISYYS TAATAAN TAI RAHA PALAUTETAAN
Suomea sekä Ruotsia puhutaan liikkeessämme
ME KORJAAMME KENKIÄ VÄHEMMÄLLÄ JA PAREMMIN

NORRIS SHOE REPAIR CO.
DURHAM ST. NORTH — Lähellä Mackey rakennusta
SUDBURY, ONT.

I. S. SALO
Kulta- ja kelloseppä, tekee ensiluokan työtä halvimmalla. Suuri varasto timantteja, kelloja y.m. kulta- ja hopeatavaraa.
192 S. Algoma Street,
Port Arthur - Puh. N. 1238

Parturiliikkeeni
7 Durham St. Sudbury, Ont.
MATTI AHO
Palvelee teitä aina auliisti ammattitaitoisella työllä. (KL

Service Taxi
2330 Puhelin 2330
85 Cedar St., Sudbury, Ont.
Rehellinen palvelus.
Ajurina sekä tulkkina
Victor ja Eino Pernu
ASUNNON PUHELIN 931

Williamette Blvd. Sanitarium
on suurin ja monipuolisin terveyden hoitola lännellä. Physio-Therapy osastossa ovat nykyajan parhaat sähköhoitovälineet aina X-ray koneisiin asti. Täysihoidossa nopein apu akute ja kroonillisissa taudeissakin. 18 vuoden kokemus hieronnan, ruokajärjestyksen ja terveyskylpyjen alalla.
Drs. Kokko & Kokko,
467 Williamette Blvd., Portland Ore. Puhelin: Walnut 6747

Hiuksen Lähtö
Resehti No: 750, estää hiuksen lähteminen, se estää pääkehnä ja kutkelma.
Lähetetään postimaksuineen $1.00 hinnalla.
Osote: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

Yliopiston Apteekki Yhtiö JA Ulkolähetysliike
194 N. CUMBERLAND ST. PORT ARTHUR, O
PUHELIN N. 2682
Meillä on suuri varasto kaikellaisia suomalaisia ja tämän maan lääkkeitä saatavissa. Me otamme myös tilauksia postin ja telefoonin kautta ja lähetämme ne heti ensi postissa. tämme tilauksia yli koko maan.
Kaiken työn tekevät henkilöt joilla on monen vuoden kemus täällä sekä Suomessa. Ette tarvitse mitään hintaluetteloa, lähettäkää meille vain raha ja sanokaa mitä haluatte, me teemme lopun.
W. J. STERRET, Presidentti
S. LADIGEN, Kirj. ja raha

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi

Georgen Expertti Kenkien-Korjausliike
TÄTEN TIEDOTTAA jotain uutta ropessien korjaus Älkää heittäkö pois vanhoja ropessejanne, sillä ne säästää teille rahaa.
Meillä on uusi sähköllä käypä
Ropessi vulkaniseeraus- sekä paikkauskone
Ainoa tämän laatuinen kone Sudburyssa
Voimme korjata kaikenlaiset ropessikengät, päällyskengät autojen sisäkumit, kuumavesipullot, y.m.
TYÖ TEHDÄÄN HUOLELLA JA NOPEASTI
Kun ajattelette kenkien korjausta, ajatelkaa
GEORGE'S
Expertti kenkienkorjausliike
Me takaamme työmme
Antakaa meille koetus — hintamme kohtuulliset
NICKEL RANGE RAKENNUS - BOX 335 - SUDBURY,